

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

«Χρήση ναρκωτικών κατά τη διάρκεια του τουρισμού, ανάληψη ρίσκου κατά τη διάρκεια των διακοπών»

ΝΙΑΡΟΥ ΙΩΑΝΝΑ

ΣΤΙΓΚΑ ΔΗΜΗΤΡΑ

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ : Κος ΣΤΕΡΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΠΑΤΡΑ 2009

Πρωταρχικά,

Επιλέγουμε να εκφράσουμε τις ευχαριστίες μας στον καθηγητή μας Κο Στεργίου Δημήτριο και στις οικογένειες μας, οι οποίοι υπήρξαν αρωγή και υποστηρικτές καθ' όλη τη διάρκεια των προσωπικών μας προσπαθειών στην εκπόνηση της Πτυχιακής μας εργασίας.

**ΙΩΑΝΝΑ ΝΙΑΡΟΥ
ΔΗΜΗΤΡΑ ΣΤΙΓΚΑ**

Περίληψη

Αυτή η πτυχιακή εξετάζει το θέμα της χρήσης ναρκωτικών ουσιών κατά τη διάρκεια του τουρισμού από τις μαρτυρίες των τουριστών και την εκτίμηση κινδύνου που καλούνται να πάρουν, κάτι το οποίο παραμετροποιείται στην παρούσα εργασία. Τα συμπεράσματα αποκαλύπτουν ότι ενδιαφέρονται για τις νομικές, κοινωνικές και ιατρικές πτυχές του κινδύνου αυτού και παίρνουν προφυλάξεις για να το μειώσουν στο μέγιστο δυνατό βαθμό. Αυτό είναι κάτι που συνδέεται με την όλη συμπεριφορά τους και αντιλαμβάνονται ότι το πρόβλημα της χρήσης ναρκωτικών είναι ιδιαίτερα έντονο και επικίνδυνο στα πλαίσια της τουριστικής δραστηριότητας – όπου οι αναστολές μειώνονται – απ' ότι στη ρουτίνα της καθημερινής ζωής.

Συνεπώς, η μελέτη υπογραμμίζει την φύση της εθελοντικής ρήψης κινδύνου, εν γνώσει των συνεπειών των πράξεών τους, τόσο προς το κοινωνικό τους περίγυρο, όσο και προς τον ίδιο τους τον εαυτό.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Εισαγωγή.....	8
---------------	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

1.1. Τι είναι ναρκωτικά;.....	11
1.2. Τι είναι εθισμός από τα ναρκωτικά;.....	14
1.3. Εξαρτημένος μια φορά στις διακοπές, εξαρτημένος για πάντα;.....	15
1.4. Ορισμός τουρισμού.....	17
1.5. Οι σημερινές αλλαγές και τάσεις.....	18
1.6. Ανάλυση λόγων στροφής προς τα ναρκωτικά.....	19
1.7. Χρήση ναρκωτικών κατά τη διάρκεια του τουρισμού.....	21

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

2.1 Ανάλυση ρίσκου κατά τη διάρκεια των διακοπών.....	26
2.2 Μέθοδοι μελέτης του ναρκωτικού τουρισμού	28
2.3 Νομικός κίνδυνος από τη χρήση ναρκωτικών.....	31
2.4 Κοινωνικός κίνδυνος από τη χρήση ναρκωτικών.....	32
2.5 Ιατρικός κίνδυνος από τη χρήση ναρκωτικών	33
2.6 Συμπεράσματα - Προτάσεις – Τρόποι Αντιμετώπισης για τη χρήση ναρκωτικών κατά τα τη διάρκεια του τουρισμού.....	34

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΟ ΤΗ ΛΗΨΗ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΣΤΙΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ

3.1 Μια συσχέτιση της σεξουαλικής δραστηριότητας πόσης αλκοόλ και των ναρκωτικών στις διακοπές.....	36
--	----

3.2	Οι επιπρόσθετοι σεξουαλικοί κίνδυνοι υγείας που αντιμετωπίζουν οι ναρκομανείς στις διακοπές.....	36
3.3	Τουρισμός, σεξουαλική συμπεριφορά και ναρκωτικά.....	37
3.4	Ψυχοκοινωνικές θεωρίες σχετικά με τη συμπεριφορά στις διακοπές και τη χρήση ναρκωτικών.....	38

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

4.1	Εισαγωγή.....	40
4.2	Αποτελέσματα-συμπεράσματα.....	41

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

5.1	Συμπεράσματα.....	51
-----	-------------------	----

	Βιβλιογραφία.....	56
--	-------------------	----

Λίστα γραφημάτων

Γράφημα 4.1: Το πρόβλημα των ναρκωτικών σε κλίμακα ηλικίας	41.
Γράφημα 4.2: Το πρόβλημα των ναρκωτικών σε κλίμακα 1-10.....	42
Γράφημα 4.3: Η πορεία του προβλήματος των ναρκωτικών τα τελευταία 3-5χρόνια.....	42
Γράφημα 4.4: Ναρκωτικά και φορολογία.....	45
Γράφημα 4.5: Επένδυση χρημάτων σε εκστρατείες κατά των ναρκωτικών σε τουριστικούς προορισμούς.....	46
Γράφημα 4.6: Στρατηγικές επίλυσης του προβλήματος των ναρκωτικών.....	47
Γράφημα 4.7: Οι προτάσεις για την καταπολέμηση του προβλήματος των ναρκωτικών	48
Γράφημα 4.8: το ποσοστό των πολιτών που έχουν αντιμετωπίσει πρόβλημα ναρκωτικών κατά τη διάρκεια των διακοπών τους.....	49
Γράφημα 4.9: Αύξηση χρήσης ναρκωτικών κατά τη διάρκεια των διακοπών ανά έτος.....	50

Εισαγωγή

Η εθελοντική ανάληψη ρίσκου κατά τη διάρκεια των διακοπών, είναι μια συμπεριφορά που περιλαμβάνει τη συμμετοχή των ατόμων στις δραστηριότητες που αντιλαμβάνονται ότι είναι υπό κάποια έννοια πολύ επικίνδυνες για τη ζωή τους, αλλά αναλαμβάνουν σκόπιμα και με δική τους επιλογή να το διαπράξουν (Lupton και Tulloch 2002:114).

Το θέμα της εθελοντικής ανάληψης ρίσκου των τουριστών, αποτελεί αντικείμενο επιστημονικής έρευνας, συμπεριλαμβάνοντας (Elsrud 2001), τουρισμό περιπέτειας (Ewert 1989, Ryan 2003), τουρισμός με στόχο την αναζήτηση της ερωτικής απόλαυσης (Redmon 2003, Ryan 2000, Wickens 1997), τουρισμός για παιχνίδι (Goffman 1967), και διακοπές για αναψυχή και ηλιοφάνεια (Peattie, Clarke και Peattie 2003).

Οι περισσότερες από αυτές τις μελέτες έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον γιατί τα άτομα είναι αναμενόμενο να πάρουν επιπλέον κινδύνους κατά τη διάρκεια των διακοπών, στις οποίες όμως θα αρνούσαν οι ίδιοι στην καθημερινά ζωή, να αναλάβουν τα ίδια ρίσκα.

Οι απαντήσεις σε αυτή τη θεώρηση συχνά προτείνουν ότι οι τουρίστες αναλαμβάνουν ρίσκα στις διακοπές τους ως μία τάση «αίσθησης για συγκίνηση» κάτι που τους λείπει στην καθημερινή τους ζωή (Wickens 1997:151). Συγκεκριμένα, αυτές οι μελέτες υποστηρίζουν ότι ο τουρισμός θεωρείται από τους ανθρώπους ως ένα σταμάτημα του χρόνου και ένα χρονικό διάστημα που παρέχει σε αυτούς την ευκαιρία για να αισθανθούν λιγότερο αποστασιοποιημένοι από τη ζωή και να αναλάβουν καινούριες περιπέτειες. Σύμφωνα με αυτήν την προϋπόθεση, οι τουρίστες που αναλαμβάνουν το παρόν ρίσκο, απεικονίζονται συχνά ως ασυγκράτητοι για δράση και ενέργεια «αναζήτησης» και ενώ αντιλαμβάνονται τους κινδύνους που συνδέονται με τις πράξεις τους, πιστεύουν ότι είναι λιγότερο απειλητικά στα πλαίσια της τουριστικής δραστηριότητας, κάτι το οποίο φέρεται να είναι έξω από τις συνηθισμένες καθημερινές τους ρουτίνες (Goffman 1967, Redmon 2003, Wickens 1997).

Αυτή η προοπτική παρέχει ότι η μελέτη των τουριστών για εθελοντική ανάληψη ρίσκου, έχει και αυτή τις διαβαθμίσεις της. Εντούτοις, μπορεί να

αναλυθεί μόνο από έναν κύριο παράγοντα και αυτός έχει να κάνει με την αλλαγή της συμπεριφοράς και το τελικό ποιόν χαρακτήρα. Δίνοντας υπερβολική έμφαση στην ασυγκράτητη συμπεριφορά των χρηστών, αγνοώντας τους μηχανισμούς που περιορίζουν την εθελοντική λήψη κινδύνου.

Η συμπεριφορά των τουριστών που παίρνουν εθελοντικά ναρκωτικές ουσίες κατά τη διάρκεια των διακοπών μεταλλάσσεται. Ο κίνδυνος που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν είναι αρκετά διαφοροποιημένος σε σύγκριση με τις κανονικές συνθήκες χρήσης. (BECK 1992, 1994, 1995 και Giddens 1990, 1994, 1998). Αυτό πηγάζει από την ανάγκη του τουρίστα για απόδραση από μια «κοινωνία κινδύνου», προς μία τάση εκπολιτιστικής ανάπτυξης και εξέλιξης πέρα από τα καθιερωμένα συμβάντα (1994).

Συγκεκριμένα, οι Beck και Giddens υπογραμμίζουν την αυξανόμενη συνειδητοποίηση του κινδύνου και μεταξύ των λαών σε αυτήν την εποχή του πρόσφατου νεωτερισμού. Κατά συνέπεια, είναι λογικό να υποθέσει κανείς ότι η συνειδητοποίηση του κινδύνου από τους ανθρώπους, δεν θα εγκαταλειπόταν πλήρως ακόμα και όταν θα συμμετέχουν στη χαλάρωση και ξεγνοιασιά των διακοπών. Αυτή η υπόθεση συμμορφώνεται με την έννοια της συμπεριφοράς της «ελεγχόμενης αποδέσμευσης» (Featherstone 1998), το οποίο προέρχεται από τη διαλεκτική του Norbert Elias, μία ανάλυση της διαδικασίας εκπολιτισμού. Εν προκειμένω, υποστηρίζει τη μείωση του ελέγχου των προτύπων συμπεριφοράς στο σύγχρονο δυτικό πολιτισμό του 20ου αιώνα ότι συμβαδίζει με μια αυξανόμενη ζήτηση για το άτομο να αυτό-ελέγχεται και να είναι υπόλογος και κριτής των πράξεών του (1994).

Αυτές οι προεξέχουσες εκφράσεις της επικινδυνότητας και η ασυγκράτητη συμπεριφορά των χρηστών ναρκωτικών ουσιών, υποκινεί το ενδιαφέρον της τρέχουσας μελέτης για τέτοιες ερωτήσεις, ως τον βαθμό στον οποίο η έννοια του τουρισμού ως «άδεια για ασυνήθιστη συγκίνηση» ενσωματώνεται στην υποκειμενική αντίληψη των τουριστών για την ανάληψη ρίσκου επικινδυνότητας, και το όριο της ετοιμότητάς τους να το αναλάβουν.

Αυτές οι ερωτήσεις εξετάζονται στην τρέχουσα εργασία, οι οποίες εξετάζουν τις αντιλήψεις για τον κίνδυνο και τα σχετικά υπομνήματα από την ασυνήθιστη και

αλλοπρόσαλλη συμπεριφορά μεταξύ των τουριστών που χρησιμοποιούν τα παράνομα ναρκωτικά ενώ είναι σε διακοπές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

1.1. Τι είναι ναρκωτικά;

Τα ναρκωτικά είναι ουσίες που επιδρούν στον εγκέφαλο και γι' αυτό προκαλούν εθισμό. Οι άνθρωποι που τα χρησιμοποιούν θέλουν να βιώσουν τις συνέπειες των ναρκωτικών. Ορισμένα φάρμακα επίσης επιδρούν στον εγκέφαλο, όπως για παράδειγμα φάρμακα για την επιληψία, αλλά δεν λαμβάνονται από τους χρήστες γι' αυτό το λόγο, για την θεραπευτική τους δηλαδή λειτουργία. Το Rotalin είναι ένα φάρμακο το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη διαταραχή ελλειμματικής προσοχής/υπερκινητικότητας αλλά επίσης χρησιμοποιείται τα τελευταία χρόνια και σαν ναρκωτικό. Μιλάμε για «ναρκωτικά» όταν χρησιμοποιεί κανείς αυτές τις ουσίες με σκοπό να βρεθεί κάτω από τη επήρεια τους.

Τα ναρκωτικά μπορούν να διακριθούν σε ομάδες με διάφορους τρόπους: για παράδειγμα νόμιμες (νομικά αποδεκτές) και παράνομες (απαγορευμένες) ουσίες. Το αλκοόλ και ο καπνός είναι νόμιμα. Το χασίς, η κοκαΐνη, οι αμφεταμίνες, το ΧΤC και η ηρωΐνη είναι παράνομα.

Η πιο συχνή κατηγοριοποίηση είναι αυτή που βασίζεται στις συνέπειες που έχει η κάθε ναρκωτική ουσία στην ανθρώπινη συνείδηση. Αυτό διακρίνει τα ναρκωτικά σε 3 κατηγορίες: ναρκωτικά που κατευνάζουν και ηρεμούν, ναρκωτικά που διεγείρουν ή δίνουν ενέργεια και ναρκωτικά που αλλάζουν την αντίληψή σου, όταν , για παράδειγμα, βλέπεις και ακούς πράγματα με έναν διαφορετικό τρόπο απ ότι πραγματικά είναι. Τα περισσότερα ναρκωτικά εντάσσονται σε αυτές τις κατηγορίες. Κάποια ναρκωτικά είναι πιο δύσκολο να κατηγοριοποιηθούν.

- Τα ναρκωτικά που κατευνάζουν είναι: το αλκοόλ, τα οπιούχα, τα ηρεμιστικά (βενζοδιαζεπίνες, χάπια για τον ύπνο) το όπιο, η μορφίνη, η ηρωΐνη. Επίσης, το χασίς συνήθως λαμβάνεται για την ηρεμιστική επίδρασή του.

- Τα ναρκωτικά που δίνουν ενέργεια είναι: καφεΐνη, νικοτίνη, ΧΤC, κοκαΐνη, αμφεταμίνες.

- Τα ναρκωτικά που τροποποιούν την αντίληψη είναι: το LSD και σε ισχυρές και μεγάλες ποσότητες το χασίς και η φούντα (χόρτο).

● Κάποια ναρκωτικά είναι κάπως δύσκολο να κατηγοριοποιηθούν. Το χασίς συνήθως χρησιμοποιείται εξαιτίας των καταπραϋντικών συνεπειών του αλλά μπορεί επίσης να προκαλέσει αλλαγές και στην αντίληψη. Το ΧΤC επίσης έχει ποικίλες συνέπειες.

Ποια είναι τα συμπτώματα και ποιες οι επιπτώσεις τους στον οργανισμό

Παρακάτω αναλύονται οι πιο κοινές ουσίες από κάθε κατηγορία.

- **Αλκοόλ :** Το αλκοόλ σε μικρές ποσότητες προκαλεί ευφορία, αγχώλυση και έχει ευεργετικές για τον οργανισμό επιδράσεις. Σε μεγάλες ποσότητες προκαλεί ηπατίτιδα, ανικανότητα, κίρρωση, εγκεφαλοπάθεια, καρδιοπάθεια, διαταραχή αναπνοής, θάνατο. Η ευαισθησία στην τοξική επίδραση του αλκοόλ ποικίλλει από άτομο σε άτομο. Εάν σας αρέσει το αλκοόλ, καλό είναι να μην πίνετε πάνω από τρεις φορές την εβδομάδα και πάνω από δύο ποτά τη φορά, χαμηλής, σχετικώς περιεκτικότητας σε αλκοόλη, όπως η μύρα ή κρασί. Οι γυναίκες καλό είναι να αρκούνται σε ένα ποτό την φορά.
- **Ηρεμιστικά φάρμακα :** Σε μικρές δόσεις έχουν ηρεμιστική δράση. Σε ευαίσθητα άτομα ή μεγάλες δόσεις προκαλούν αστάθεια, αταξία, νυσταγμό, αδυναμία εκτέλεσης οργανωμένων κινήσεων (π.χ. οδήγηση), παράδοξη διέγερση, αναπνευστική καταστολή, υπόταση, ενίοτε κώμα, θάνατο.
- **Μορφίνη, ηρωίνη:** Ισχυρά κατασταλτικά, ακόμη και σε μικρές δόσεις, με αποτέλεσμα να προκαλείται ζάλη, καταστολή των αισθήσεων και των συναισθημάτων, ναυτία, άμβλυση πόνου, μείωση ερωτικής διάθεσης, ευφορία. Σε μεγαλύτερες δόσεις εγκεφαλοπάθεια, αναπνευστική καταστολή, υπόταση, βραδυκαρδία, υποθερμία, λήθαργο, κώμα, θάνατο. Σε ενδοφλέβια χορήγηση, επιθετικές λοιμώξεις, βακτηριδιακή ενδοκαρδίτιδα, γάγγραινα. Η εύκολη επίτευξη ανοχής με τις ουσίες αυτές με αποτέλεσμα την ανάγκη αύξησης της δόσης για να επιτευχθούν τα αποτελέσματα της νάρκωσης των αισθήσεων και της ευφορίας που επιδιώκει ο χρήστης, αποτελεί μία από τις αιτίες που η κατηγορία αυτή των ψυχοτρόπων προκαλεί άμεσα τόσους θανάτους σε όλο τον κόσμο.

- **Καφεΐνη** : Σε μικρές ποσότητες όσο αυτές που περιέχονται σε ένα δύο φλιτζάνια καφέ ή εναλλακτικά σε δύο τρία φλιτζάνια τσάι ασκεί διεγερτική επίδραση με τόνωση του οργανισμού και αύξηση της εγρήγορης. Σε υψηλές δόσεις άγχος, επίμονη αϋπνία, ταχυκαρδίες, πονοκέφαλο, πόνους εντέρου.
- **Κοκαΐνη** : Ισχυρό διεγερτικό, που προκαλεί άμεσα έντονη διέγερση με έξαψη, ευφορία, αυξημένη ενέργεια. Λόγω ισχυρής διέγερσης των ζωτικών οργάνων, μπορεί να προκληθεί έμφραγμα μυοκαρδίου, εγκεφαλικά επεισόδια, επιληψία, παραλήρημα, υπέρταση, υπερθερμία, θάνατος. Παρά το γεγονός ότι οι χρήστες χρησιμοποιούν συχνά την κοκαΐνη για οξεία αύξηση της σεξουαλικής ενέργειας, σε χρόνια χορήγηση προκαλείται μείωση της σεξουαλικής ορμής, ανικανότητα και στειρότητα, λόγω εξάντλησης της ζωτικής εφεδρείας του οργανισμού. Επίσης προκαλούνται και όλα τα συμπτώματα του «καφεϊνισμού», που αναφέρονται παραπάνω.
- **Αντικαταθλιπτικά φάρμακα:** Διέγερση και ευφορία σε μικρές δόσεις. Σε ευαίσθητους οργανισμούς ή σε περίπτωση μεγάλων δόσεων, καρδιαγγειακή βλάβη, σεξουαλική δυσλειτουργία, γαστρεντερικές ανωμαλίες, διέγερση, αϋπνία, μυοκλονίες, υπερπυρεξία, υπέρταση, ενίοτε θάνατος.
- **LSD:** Ισχυρό παραισθησιογόνο. Προκαλείται διαταραχή της αντίληψης με απελευθέρωση συναισθηματικών εκδηλώσεων, όπως κλάματος ή γέλιου και ανάπτυξη παραισθήσεων και ψευδαισθήσεων που μπορεί να οδηγήσουν σε απρόβλεπτη συμπεριφορά (π.χ. αυτοκτονία), σχιζοφρενικό επεισόδιο. Σε παθολογικό οργανικό επίπεδο, οι παρενέργειες περιλαμβάνουν την ταχυκαρδία, τον τρόμο, την υπέρταση, την υπερπυρεξία.
- **Χασίς, μαριχουάνα:** Σε μικρές δόσεις προκαλούν ευφορία, ταχυκαρδία, υπνηλία, διαφοροποιημένη αντίληψη χρόνου, άρση αναστολών, ψυχοκινητικά προβλήματα. Οι ουσίες αυτές μπορούν να δράσουν και ως παραισθησιογόνα. Σε χρόνια χρήση προκαλούνται αποφρακτική πνευμονοπάθεια, διαταραχή γονιμότητας, καρδιακές αλλοιώσεις, έκπτωση γνωστικών λειτουργιών.

1.2. Τι είναι ο εθισμός από τα ναρκωτικά;

Όταν κάποιος είναι εθισμένος, στη χρήση ναρκωτικών, είναι (σωματικά ή μη-σωματικά) εξαρτημένος σ' αυτή τη χρήση ή τη συμπεριφορά. Παρουσιάζει συμπτώματα στερητικού συνδρόμου και ανοχής όταν δεν κάνει χρήση της ουσίας. Ανοχή σημαίνει ότι κάποιος χρειάζεται υψηλότερες ποσότητες μιας ουσίας κάθε φορά για να πλησιάσει τα επιθυμητά αποτελέσματα.

Τα συμπτώματα στερητικού συνδρόμου είναι δυσάρεστες σωματικές αντιδράσεις που λαμβάνουν χώρα όταν η χρήση των ουσιών είναι μειωμένη ή ασυνεχής. Αυτά τα συμπτώματα μπορεί να είναι ναυτία, μυϊκοί πόνοι, προβλήματα συγκέντρωσης, αϋπνία, άγχος και εφιάλτες.

Αλλά επίσης και άνθρωποι που δεν βιώνουν συμπτώματα ανοχής και συμπτώματα στερητικού συνδρόμου, μπορεί να είναι εξαρτημένοι από την ουσία. Κάνουν επαναλαμβανόμενες και ανεπιτυχείς προσπάθειες να περιορίσουν ή να ελέγξουν τη χρήση της ουσίας, ή κάνουν χρήση της ουσίας για μεγαλύτερη χρονική διάρκεια ή σε μεγαλύτερη ποσότητα απ' ότι αρχικά είχαν σχεδιάσει. Για να προμηθευτούν την ουσία, να κάνουν χρήση της και να απαλλαγούν από τις συνέπειές της απαιτείται πολύς χρόνος. Έτσι, παραμελούν σημαντικές δραστηριότητες όπως την εργασία, το σχολείο, τις κοινωνικές επαφές ή σταματούν τελείως αυτές τις δραστηριότητες. Ένα χαρακτηριστικό της εξάρτησης αποτελεί το να μη μπορεί κανείς να ελέγξει τη χρήση της ουσίας ή να τη διακόψει. Υπάρχει μια συγκεκριμένη πίεση, μια σχεδόν ακαταμάχητη ανάγκη να κάνει χρήση της ουσίας.

Για να μπορεί να οριστεί εάν κάποιος είναι εξαρτημένος, το άτομο αυτό πρέπει να πληροί κάποια κριτήρια που έχουν οριστεί από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, μεταξύ άλλων.

Οι ακόλουθες είναι καταστάσεις που χαρακτηρίζουν την εξάρτηση. Για να θεωρηθεί κάποιος εξαρτημένος αρκεί να παρουσιάζει μόνο κάποια από τα ακόλουθα:

- Ανοχή (ανάγκη για περαιτέρω αίσθηση των αποτελεσμάτων)
- Ψυχολογική εξάρτηση (επιθυμία, που ποικίλει από πολύ μικρή μέχρι πολύ έντονη)

- Συμπτώματα στερητικού συνδρόμου (αποκτά όλους τους τύπους σωματικών αντιδράσεων μόλις σταματήσει τη χρήση)
- Χρήση της ουσίας ή υιοθέτηση συγκεκριμένης συμπεριφοράς για τον περιορισμό των στερητικών συμπτωμάτων
- Αποτυχημένες προσπάθειες για να ελέγξει τη χρήση ή τη συμπεριφορά.
- Σπατάλη χρόνου τόσο για την χρήση (ουσιών) ή την επανάληψη της συμπεριφοράς στην οποία είναι εθισμένος όσο και κατά την διαδικασία ανάρρωσης.
- Καταστροφικές συνέπειες εξαιτίας της χρήσης τόσο στους ίδιους τους εθισμένους όσο και στους ανθρώπους του περιβάλλοντός τους (προβλήματα στη δουλειά ή το σχολείο, συγκρούσεις με τους ανθρώπους που βρίσκονται στο κοντινό περιβάλλον, αφιέρωση λιγότερου χρόνου για χόμπι, ασθένειες κ.λ.π.)
- Χρήση ουσιών πιο συχνή και σε μεγαλύτερες δόσεις απ' ότι σχεδιάζεται.
- Εξακολούθηση της χρήσης ακόμα κι αν το άτομο γνωρίζει ότι αυτό είναι καταστροφικό για τον εαυτό του.

1.3. Εξαρτημένος μια φορά στις διακοπές, εξαρτημένος για πάντα;

Η εξάρτηση μπορεί να ποικίλει όσον αφορά την ένταση. Δεν γίνεται κάποιος εξαρτημένος από τη μία μέρα στην άλλη. Το να εξαρτηθεί από μια ουσία είναι μια διαδικασία που μπορεί να πάρει πολλά χρόνια. Κάποιες φορές οι άνθρωποι λαμβάνουν μέτρα έγκαιρα. Μειώνουν τη χρήση ή διακόπτουν την επίσκεψη σε τουριστικές περιοχές στις οποίες είχαν παρασυρθεί. Άλλοι θα τη συνεχίσουν μέχρι το τέλος.

Στην περίπτωση λιγότερο σοβαρών τύπων εξάρτησης, η εξάρτηση είναι μια προσωρινή διαταραχή και η θεραπεία μπορεί να βοηθήσει πολύ. Στην περίπτωση πιο σοβαρών εξαρτήσεων, η διαταραχή έχει έναν πιο μακροχρόνιο χαρακτήρα. Ο στόχος της θεραπείας θα είναι να διακοπεί η χρήση.

Οι περιπτώσεις πιο σοβαρών εξαρτήσεων συχνά υποδηλώνουν ότι υπάρχει ένα μακρύ ιστορικό χρήσης και πολλά οργανικά και κοινωνικά προβλήματα που τη συνοδεύουν. Η εξάρτηση από αλκοόλ, για παράδειγμα, συχνά καταδεικνύει ότι ο εγκέφαλος έχει πάθει ζημιά με έναν τέτοιο τρόπο που ο εθισμένος δεν μπορεί πλέον να αντισταθεί στην σφοδρή επιθυμία να πει. Ωστόσο, «εξαρτημένος μια φορά, εξαρτημένος για πάντα» σε καμία περίπτωση δεν σημαίνει ότι μια εξάρτηση δε μπορεί να θεραπευτεί ή να ξεπεραστεί.

Το πρόβλημα είναι ότι οι εξαρτημένοι άνθρωποι συχνά βγάζουν αυτό το συμπέρασμα. Λένε: «Δε μπορώ να βοηθηθώ», «Αυτό είναι μέσα μου» ή «Δεν μπορώ να το ξεπεράσω».

Επίσης η οικογένεια και οι άλλοι άνθρωποι που βρίσκονται κοντά στον εξαρτημένο συχνά οδηγούνται σ' αυτό το συμπέρασμα. Αυτό συνήθως συμβαίνει όταν το εξαρτημένο άτομο αρχίζει πάλι να κάνει χρήση ουσιών, να πίνει ή να παίζει (χαρτιά, τυχερά παιχνίδια) μετά από μια περίοδο διακοπής. Το γεγονός αυτό δημιουργεί ένα αίσθημα αποθάρρυνσης, το οποίο έχει οπωσδήποτε αρνητική επίδραση. Μπορεί να αποτελέσει το λόγο για να συνεχίσει ο εθισμένος να πίνει και να μην αναζητήσει βοήθεια.

Είναι πολύ σημαντικό να δει κανείς πως ο εξαρτημένος και οι δικόι του άνθρωποι αντιδρούν στην υποτροπή. Αντί να αποθαρρύνεται, είναι καλύτερο να ανακαλύψει τι μπορεί να μάθει από μια υποτροπή. Μπορεί να προσδιορίσει κάτω από ποιες περιστάσεις συνέβη η υποτροπή και πως μπορεί να αντισταθεί καλύτερα την επόμενη φορά που θα υποτροπιάσει.

Ένας εξαρτημένος πρέπει να κατανοήσει ότι το να φτάσει στο σημείο να εξαρτηθεί από κάτι είναι μια διαδικασία, παρόμοια με αυτή του να απαλλαγεί από την εξάρτηση. Το να διακόψει την «συνήθεια» σημαίνει ότι υπάρχει επίσης η πιθανότητα απαλλαγής απ αυτήν.

1.4. Ορισμός του Τουρισμού

Πολλές είναι οι προσπάθειες που έχουν γίνει για να δοθεί ένας επακριβής ορισμός του Τουρισμού. Από τα κύρια χαρακτηριστικά του, πέντε μπορούν να εξακριβωθούν εννοιολογικά και συγκεκριμένα τα εξής:

- Ο τουρισμός είναι αποτέλεσμα μεμονωμένης ή ομαδικής μετακίνησης ανθρώπων σε διάφορους τουριστικούς προορισμούς και η διαμονή τους σε αυτούς επί τουλάχιστον ένα 24ωρο με σκοπό την ικανοποίηση των τουριστικών τους αναγκών.
- Οι διάφορες μορφές του τουρισμού περιλαμβάνουν απαραίτητα δύο βασικά στοιχεία: Το ταξίδι στον τουριστικό προορισμό και τη διαμονή σε αυτόν, συμπεριλαμβανομένου της διατροφής.
- Το ταξίδι και η διαμονή λαμβάνουν χώρα εκτός του τόπου της μόνιμης διαμονής των ανθρώπων που αποφασίζουν να μετακινηθούν για τουριστικούς λόγους.
- Η μετακίνηση ανθρώπων σε διάφορους τουριστικούς προορισμούς είναι προσωρινού και βραχυχρόνιου χαρακτήρα, που σημαίνει ότι πρόθεσή τους είναι να επιστρέψουν στον τόπο της μόνιμης κατοικίας τους μέσα σε λίγες, μέρες βδομάδες ή μήνες.
- Οι άνθρωποι επισκέπτονται τουριστικούς προορισμούς για τουριστικούς λόγους, δηλαδή για λόγους άλλους από εκείνους της μόνιμης διαμονής τους ή της επαγγελματικής απασχόλησής τους.

Το 1941 οι καθηγητές Hunziker και Krapf του Πανεπιστημίου της Βέρνης υποστήριξαν την άποψη πως ο τουρισμός πρέπει να οριστεί σαν το σύνολο των φαινομένων και σχέσεων που προκύπτουν από την πραγματοποίηση ενός ταξιδιού σε έναν προορισμό και τη διαμονή σε αυτόν μη μόνιμων κατοίκων του. Το 1937 η Επιτροπή Εμπειρογνομών της Κοινωνίας των Εθνών σύστησε στις χώρες-μέλη της να υιοθετήσουν έναν ορισμό που χαρακτήριζε τον τουρίστα σαν ένα άτομο που

ταξιδεύει για ένα χρονικό διάστημα 24 ωρών ή περισσότερο σε μια χώρα διαφορετική από εκείνη που διαμένει μόνιμα.

Δυόμιση δεκαετίες αργότερα, το 1963 η Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για Διεθνή Ταξίδια και Τουρισμό, που πραγματοποιήθηκε στη Ρώμη συμφώνησε ο όρος επισκέπτης να περιγράφει κάθε άτομο που επισκέπτεται μία χώρα διαφορετική από εκείνη που διαμένει μόνιμα, για οποιοδήποτε λόγο εκτός από εκείνο της άσκησης ενός επαγγέλματος για το οποίο να αμείβεται με χρηματικούς πόρους της χώρας την οποία επισκέπτεται.

1.5. Οι σημερινές αλλαγές και τάσεις

Αποτελεί πια κοινή παραδοχή ότι ο τουρισμός «ήλιου και θάλασσας», ως μοντέλου ανάπτυξης, είναι ξεπερασμένος και μη βιώσιμος. Οι λόγοι που συντελούν στο ξεπέρασμά του είναι, μεταξύ άλλων, και οι εξής:

- Ο μεγαλύτερος ανταγωνισμός από φθηνότερους προορισμούς (Τουρκία, Κροατία κ.λ.π.), δηλαδή από περιοχές που βρίσκονται ακόμα σε χαμηλή οικονομική ανάπτυξη.
- Η καταστροφή του περιβάλλοντος και η εκτεταμένη αστικοποίηση.
- Οι κοινωνικές και πολιτιστικές αλλαγές που γεννούν την ανάγκη για νέα τουριστικά προϊόντα.
- Οι αδύνατες και μάλλον δύσκαμπτες τοπικές οικονομίες εξαιτίας της τουριστικής «μονοκαλλιέργειας».
- Η περιορισμένη εποχικότητα και η πτώση του μέσου όρου των χρημάτων που δαπανούν οι τουρίστες.
- Η δημιουργία θέσεων εργασίας που απευθύνονται σχεδόν αποκλειστικά σε άτομα με χαμηλή εκπαίδευση.

Από το άλλο μέρος, ο πολιτιστικός τουρισμός παρουσιάζεται ως μια βιώσιμη εναλλακτική προοπτική από κοινωνικής, περιβαλλοντικής και

οικονομικής σκοπιάς. Απαιτεί, όμως, μεγαλύτερες επενδύσεις στην προετοιμασία, την έρευνα και την επικοινωνία, καθώς και μια στενή συνεργασία ανάμεσα στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα.

Φυσικά, ο πολιτιστικός τουρισμός δεν αντιστρατεύεται τον τουρισμό «ήλιου και θάλασσας», αλλά αυτά τα δύο είδη τουρισμού είναι συμπληρωματικά.

Μολονότι δεν υπάρχει ένας γενικά αποδεκτός ορισμός για τον πολιτιστικό τουρισμό, για τον σκοπό αυτού του άρθρου μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τον ορισμό που δίνει η Επιτροπή Καναδικού Τουρισμού (CTC).

Σύμφωνα με αυτόν:

Μπορούμε να χαρακτηρίσουμε ένα είδος τουρισμού ως πολιτιστικό όταν η συμμετοχή σε πολιτιστικές και εκπαιδευτικές εμπειρίες ή εμπειρίες που αναφέρονται στην πολιτιστική κληρονομιά αποτελούν ένα σημαντικό παράγοντα του ταξιδιού.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού (WTO) θεωρεί πως πολιτιστικός τουρισμός είναι το ταξίδι που γίνεται με κίνητρο βασικά πολιτιστικό – περιλαμβάνοντας εκπαιδευτικές περιηγήσεις, θεατρικές παραστάσεις, φεστιβάλ, προσκυνήματα, επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία και μουσεία, καθώς και τη μελέτη του φυσικού περιβάλλοντος, του λαϊκού πολιτισμού και της τέχνης.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού εκτιμά ότι ο πολιτιστικός τουρισμός αναπτύσσεται με ρυθμό 15% τον χρόνο και ότι το 37% όλων των διεθνών ταξιδιών περιλαμβάνει ένα πολιτιστικό στοιχείο. Από το άλλο μέρος, ο μαζικός τουρισμός αναπτύσσεται με ρυθμό μόνο 8% τον χρόνο.

1.6. Ανάλυση λόγων στροφής προς τα ναρκωτικά

Η χρήση ναρκωτικών αντιλαμβάνεται συχνά ως «ψυχαγωγική δραστηριότητα» στα πλαίσια των υποομάδων του ελεύθερου χρόνου και της επαναστατούμενης νεολαίας (Critchler 2000, Parker, Aldridge και Maesham 1998,

Saunders 1995, Van Ree 2002) στα πλαίσια του τουρισμού. Υπάρχουν μελέτες που στρέφονται στα διάφορα ζητήματα στοχευόμενης χρήσης ναρκωτικών, συμπεριλαμβανομένων των κινήτρων (de Rios 1994, Josiam, Hobson, Dietrich Smeaton 1998, Sellars 1998, Uriely και Belhassen 2005), στα κοινωνικοπολιτιστικά και δημογραφικά σχεδιαγράμματα των τουριστών (Valdez και Sifaneck 1997), στην επαφή των οικοδεσποτών και των φιλοξενουμένων (de Rios 1994, Valdez και Sifaneck 1997, Westerhausen 2002) και στη συνέχεια των δραστηριοτήτων του χρόνιου τουρισμού (Carr 2002, Clark και Clift 1994, Uriely και Belhassen 2005).

Καμία από αυτές τις μελέτες δεν εξετάζει τη χρήση ναρκωτικών-χρησιμοποιώντας τους τουρίστες- από την άποψη του επιπλέον κινδύνου που παίρνουν. Αυτό που εξετάζουν είναι οι κίνδυνοι που ήδη έχουν από την παραβίαση των εθνικών και διεθνών νόμων των ναρκωτικών, την παραβίαση κοινωνικής εκδίκησης και την αναστάτωση που προκαλείται στο ρυθμιστικό σύστημα του σώματος και του μυαλού.

Η μελέτη του τουρισμού πρέπει να περιλάβει το ζήτημα των συγκεκριμένων κινδύνων, κάτι που εξετάζεται εδώ, στοχεύοντας στην κατανόηση της ετοιμότητας κατανάλωσης ναρκωτικών ουσιών από τους τουρίστες ,έτσι ώστε να εξετάσουν τους κινδύνους που συνδέονται με τις ενέργειές τους αυτές.

Σύμφωνα με αυτόν τον στόχο, η μελέτη προσπαθεί να δώσει τις απαντήσεις σε τρεις ερωτήσεις:

- 1.) εάν οι τουρίστες γνωρίζουν τους κινδύνους που συνδέονται με τη κατανάλωση ναρκωτικών ουσιών,
- 2.) εάν αντιλαμβάνονται τους κινδύνους που συνδέονται με την απειλή αυτή και ενδεχομένως πιο ελκυστικά παρουσιαζόμενη – στο πλαίσιο των διακοπών τους – σε σύγκριση με την καθημερινή ζωή και
- 3.) τα όρια της ετοιμότητάς τους να συμμετάσχουν σε αυτούς τους κινδύνους κατά τη διάρκεια διακοπών.

Οι απαντήσεις σε αυτές τις ερωτήσεις προέρχονται από την ποιοτική έρευνα, η όποια αναδύεται από τις εκ βαθέων συνεντεύξεις με τους τουρίστες και τις παρατηρήσεις που αφορούν τα ναρκωτικά στις επιλεγμένες περιοχές ναρκωτικού τουρισμού.

Με βάση τα αποκτηθέντα στοιχεία, η μελέτη εξερευνά τους εγκεφάλους των τουριστών και ορίζει τους κινδύνους που συνδέονται με τη χρήση ναρκωτικών και τα σχετικά σχέδια συμπεριφοράς τους.

Συγκεκριμένα, αυτή η μελέτη εστιάζει στα συναισθήματά τους, τις ανησυχίες τους, και τις στρατηγικές, που υιοθετούν για να μειώσουν αυτές τις ανησυχίες ή να ανυψώσει την «έννοια» της περιπέτειάς τους.

Η μελέτη υιοθετεί μια κοινωνική θέση ανάλυσης του ρίσκου όπου εκεί αναγνωρίζονται οι αξιολογήσεις των ανθρώπων που απειλούνται μέσα στα κοινωνικά και πολιτιστικά πλαίσια. Η έρευνα αυτή έχει ως σκοπό να βοηθήσει και να προφυλάξει τους μελλοντικούς ταξιδιώτες (Elsrud 2001 Lupton 1999 Lupton και Tulloch 2002 Ryan 2003).

Σύμφωνα με αυτήν την προσέγγιση, οι έννοιες που ορίζονται στην ανάλυση ρίσκου είναι θεωρημένες και φιλτραρισμένες για να είναι δυναμικές, ιστορικής αληθοφάνειας και βασισμένες στα συμφραζόμενα των χρηστών, παρά τους προσωπικούς τους στόχους και σταθερές αξίες για την ανάλυση των αποτελεσμάτων τους.

Κατά συνέπεια, η ανάλυση αναγνωρίζει τη σπουδαιότητα από τη συνέντευξη των τουριστών για τους κινδύνους που αντιμετώπισαν και τους υποκειμενικούς επιστημολογικούς παράγοντες που τους ώθησαν να πάρουν αυτό το ρίσκο. Επιπλέον, οι αξιολογήσεις τους από τους κινδύνους δεν αξιολογούνται από την άποψη της λογικής και του παράλογου ή της ακρίβειας και της ανακρίβειας (Atkinson, Coffey και Delamont 2003).

Εντούτοις, με την κατανόηση των υποκειμενικών αντιλήψεων για τον κίνδυνο, η προσπάθειά μας εδώ είναι να παρέχουμε τις πρακτικές προτάσεις, μέσω των οποίων οι τουρίστες θα μπορούσαν να βελτιωθούν στο μέλλον.

1.7 Χρήση ναρκωτικών κατά τη διάρκεια του τουρισμού

Ο ναρκωτικός τουρισμός καθορίζεται από τους Valdez και Sifaneck ως το φαινόμενο κατά το οποίο τα διάφορα άτομα γοητεύονται από τη δυνατότητα πρόσβασης στα «νόμιμα» ή παράνομα ναρκωτικά και στα σχετικά κυκλώματα (1997:880).

Αυτός ο καθορισμός είναι πάρα πολύ γενικός όσον αφορά τις ουσίες που αναφέρονται ως ναρκωτικά στην τρέχουσα εργασία, η οποία στρέφεται συγκεκριμένα μόνο στα ναρκωτικά των οποίων η χρήση, η κατοχή και η διακίνηση είναι παράνομες σε συγκεκριμένους ταξιδιωτικούς προορισμούς.

Παραδείγματος χάριν, η χρήση των καννάβων μέσα σε μία καφετέρια στο Άμστερνταμ δεν θα εγκαθιστούσε τον καθορισμό της χρήσης των ναρκωτικών αυτών αντικείμενο μελέτης, τόσο η κατοχή τους, όσο και η διακίνησή τους. Επιπλέον, ο καθορισμός παρουσιάζεται από τους Valdez και Sifaneck (1997) πάρα πολύ στενός από την άποψη ότι εκείνοι θεώρησαν στη μελέτη τους τουρίστες ως χρήστες ναρκωτικών.

Ο καθορισμός τους είναι περιορισμένος μόνο σε εκείνους που προσαρμόζονται σε δύο χαρακτηριστικά:

1.) εκείνους που η κατανάλωση ναρκωτικών λειτουργεί ως σημαντικό κίνητρο τουρισμού εφόσον είναι χρήστες και

2.) ότι αυτοί έχουν την απαιτούμενη γνώση για τη δυνατότητα πρόσβασης στα ναρκωτικά επιλεγμένων προορισμών.

Μια τέτοια προσέγγιση, στην οποία οι τουρίστες είναι υποκινούμενοι για χρήση ναρκωτικών ως κύριο κίνητρο και την προσχεδιασμένη δραστηριότητά τους, επικρίθηκε πρόσφατα όσον αφορά τον καθορισμό των σχέσεων των συγκεκριμένων τουριστών (Oppermann 1999 Ryan 2000).

Ομοίως, η κριτική του Oppermann σχετικά με την έννοια ενός τουρίστα σαν «κάποιον που ταξιδεύει μόνο για αναζήτηση του άλλου φύλου» είναι βασισμένο στην υπόθεσή του, ότι ο σκοπός του ταξιδιού και οι δραστηριότητες που συμμετέχει ο τουρίστας είναι σπάνιες αν όχι μηδαμινές. (1999:256).

Στη ίδια γραμμή με αυτήν την προοπτική, οι Uriely και Belhassen (2005) προτείνουν ότι η εμπειρία του τουρίστα που κάνει χρήση ναρκωτικών, αρχίζει με τη γνώση της ύπαρξης τέτοιων ουσιών σε έναν συγκεκριμένο προορισμό και συνεχίζουν με τις διαδικασίες απόκτησής τους και επομένως της κατανάλωσής τους.

Συνεπώς, τουρίστες που γνωρίζουν τη δυνατότητα πρόσβασης στις παράνομες ναρκωτικές ουσίες σε μία ιδιαίτερη ταξιδιωτική περιοχή (π.χ.

Κολομβία) όπου η θέση αυτή τους επιτρέπει να καταναλώσουν κατά τη διάρκεια της παραμονής τους ναρκωτικά, καθορίζεται ως ναρκωτικός τουρισμός.

Αυτός ο καθορισμός αναφέρεται και στις δύο κατηγορίες τουριστών:

1.) αυτών που προσελκύνονται από έναν συγκεκριμένο προορισμό, μέσω της προηγούμενης γνώσης, για δυνατότητα πρόσβασης σε ναρκωτικές ουσίες και

2.) εκείνων που λαμβάνουν πληροφορίες για αυτό μόνο κατά τη διάρκεια και την παραμονή τους σε μια ταξιδιωτική τοποθεσία. Επιπλέον, αυτή η κατανάλωση δεν είναι απαραίτητα το σημαντικότερο κίνητρο για αυτούς τους τουρίστες, παρά μόνο ένα υποπροϊόν που προστίθεται στην εμπειρία τους.

Το ζήτημα της χρήσης των ναρκωτικών μακριά από το μόνιμη διαμονή αντιμετωπίστηκε αρχικά από τον Cohen (1973) όσον αφορά τον τουρισμό της κατηγορίας «όπου φυσάει ο άνεμος». Στη ίδια γραμμή με αυτή την προοπτική ο Westerhausen (2002) αναφέρεται αρκετά συχνά στο φαινόμενο αυτής της κατανάλωσης ως εμφανές στοιχείο της συγκεκριμένης υποομάδας κατηγορίας τουριστών.

Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται ως ελκυστικοί προορισμοί οι παραλίες: Goa στην Ινδία και koh Phangan στην Ταϊλάνδη, περιοχές που προσελκύουν τα άτομα που επιθυμούν να συμμετέχουν στην κατανάλωση ναρκωτικών. Οι εκθέσεις, που μελετούν τους τουρίστες σχετικά με τη χρήση που κάνουν σε αυτούς τους προορισμούς, δεν λαμβάνουν υπόψη τους την υποκειμενική διάσταση της εμπειρίας τους.

Εντούτοις, η ανάλυση αυτή των δεδομένων στον τουρισμό «όπου φυσάει ο άνεμος», επεκτείνεται επίσης και σε άλλες μορφές τουρισμού. Το ζήτημα της χρήσης των ναρκωτικών αντιμετωπίστηκε άμεσα κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '90 στις μελέτες που εστιάζουν στους συγκεκριμένους προορισμούς προσέλκυσης των τουριστών για να κάνουν χρήση ναρκωτικών. Παραδείγματος χάριν, ο Korf (1995, 2002) υποστηρίζει ότι ο τουρισμός σε συνδυασμό με τα ναρκωτικά, ακμάζει με την άφιξη των ξένων τουριστών στις Κάτω Χώρες με τις πιο φιλελεύθερες πολιτικές.

Αυτές οι έρευνες περιλαμβάνουν εμπειρίες για τους νέους, που γοητεύονται συνήθως στα καταστήματα καφέ, όπου η κάνναβη και η μαριχουάνα καταναλώνονται απολύτως νόμιμα. Ένας άλλος πληθυσμός των ναρκωτικών

τουριστών στις Κάτω Χώρες εξετάζεται από τον van den Brink (1996) ο οποίος αναφέρεται στην ηρωίνη ως ουσία που προκαλεί εξάρτηση και προσελκύει λόγω της υψηλής ποιότητας, του χαμηλότερου κόστους και λόγω της υγειονομικής περιθάλψης που παρέχεται στις χώρες αυτές στους εξαρτημένους χρήστες.

Οι πρόσθετοι προορισμοί που επιστούν την προσοχή των ερευνητών, βρίσκονται στον τρίτο κόσμο ή τις αναπτυσσόμενες χώρες. Παραδείγματος χάριν, η άφιξη από Αμερικανούς και Ευρωπαίους στην περιοχή της Αμαζόνας, για να δοκιμάσει την καλύτερη ποικιλία των παραισθησιογόνων ναρκωτικών, εξετάζεται από τους de Rios (1994) και Fischer (1993, 1997).

Στην έρευνα για την Κεντρική Αμερική, οι Valdez και Sifaneck διαπιστώνουν ότι στα σύνορα των μεξικάνικων πόλεων αμερικανικοί πολίτες φθάνουν για να αγοράσουν νόμιμα ναρκωτικά με συνταγή, όπως valium, Rohypnol, Xanax, και Κωδεΐνη, για την «ψυχαγωγική χρήση» τους. Ο Westerhausen (2002), σε μια εθνογραφία για τον τουρισμό «όπου φυσάει ο άνεμος», εξετάζει την άνοδο και την πτώση των ναρκωτικών προορισμών στη Νοτιοανατολική Ασία, Ινδία και Ταϊλάνδη.

Η ιστορία του ναρκωτικού τουρισμού, όπως είδαμε, θίγει μερικά από τα ζητήματα που λαμβάνουν προσοχή στις μελέτες, συμπεριλαμβανομένων των κινήτρων, των κοινωνικο-πολιτιστικών και δημογραφικών σχεδιαγραμμάτων των τουριστών, και της επαφής των οικοδεσποτών και των φιλοξενουμένων. Σε σχέση με τα κίνητρα, μια ενδιαφέρουσα εκδοχή διευκρινίζεται από τον de Rios, (1994) όπου μελετά Αμερικανούς και Ευρωπαίους τουρίστες που φθάνουν στις αμαζόνειες πόλεις και δοκιμάζουν παρασκεύασμα αποκαλούμενο Ayahuasca, ένα μίγμα psychedelic.

Ως τμήμα αναζήτησης μιας αυθεντικής προσωπικής εμπειρίας, μπαίνουν σε μια ειδική ολονύκτια θρησκευτική τελετή στην οποία ηγείται ένας τοπικός αρχηγός ο οποίος αντιπροσωπεύει τον “εξωτικό γιατρό – μάγο”. Στην πραγματικότητα είναι τοπικοί έμποροι ναρκωτικών που παρουσιάζονται ως τελετουργοί.

Σε αντίθεση με εκείνους που ψάχνουν για μια μεμονωμένη βαθιά εμπειρία, άλλοι τουρίστες που παίρνουν ναρκωτικά, όπως οι αμερικανοί σπουδαστές στις διακοπές, βρετανικά γκρουπ φοιτητών και η νεολαία που φθάνει στις λέσχες χορού

του Ηνωμένου Βασιλείου , κυρίως γιατί αναζητούν τη διασκέδαση .Και η έννοια των τουριστών που παίρνουν ναρκωτικά ως αναζητητές της διασκέδασης έχουν συμπεριληφθεί σε μια πρόσφατη ανάλυση που συμπεραίνει ότι η επίπτωση των τουριστών που παίρνει ναρκωτικά είναι ετερογενής (Uriely και Belhassen 2005).

Τα συμπεράσματα αυτής της μελέτης, δείχνει ότι πολλοί από εκείνους που έψαξαν για τις πιο βαθιές έννοιες είχαν μια πρώτη εμπειρία με τα ναρκωτικά ενώ ήταν στις διακοπές.

Αντίθετα, η χρήση των αναζητητών της ευχαρίστησης βρέθηκε να είναι μια επέκταση του καθημερινού ελεύθερου χρόνου τους. Συνεπώς, οι Uriely και Belhassen συμφωνούν με το ότι η ηδονιστική συμπεριφορά των τουριστών συσχετίζεται πολύ με τον ελεύθερο χρόνο (Carr 2002, Clark και Clift 1994).

Κατά συνέπεια, είναι συνειδητή η έκθεσή τους στους κινδύνους που συνδέονται με τη χρήση ναρκωτικών και μπορεί να είναι ένας συγκεκριμένος τύπος εθελοντικής ανάληψης ρίσκου των τουριστών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

2.1. Ανάλυση ρίσκου κατά τη διάρκεια των διακοπών

Το ζήτημα της ανάλυσης ρίσκου αντιμετωπίζεται από δύο χωριστές ερευνητικές ομάδες.

Πρώτον, είναι μελέτες που εστιάζουν στις διάφορες πτυχές της ανάλυσης ρίσκου έτσι ώστε να σταματήσουν αυτές οι δραστηριότητες των τουριστών (Lepp και Gibson 2003, Poon και Adams 2000, Roehl και Fesenmaier 1992, Sonmez και Graefe 1998), υποθέτοντας ότι οι τουρίστες είναι λογικοί καταναλωτές με την τάση αποστροφής από τον κίνδυνο.

Δεύτερον, είναι προσπάθειες για να εξηγηθεί η ετοιμότητα των τουριστών που εθελοντικά συμμετέχουν στους κινδύνους που αποφεύγονται στην καθημερινή ζωή (Elsrud 2001, Ewert 1989, Goffman 1967, Redmon 2003, Ryan 2000, 2003, Wickens 1997). Αυτή τους η συμπεριφορά εξηγείται συχνά σε συνδυασμό με τις αντιλήψεις ότι ο τουρισμός είναι η νόμιμη αναχώρηση από τον καθημερινό περιορισμό της συμπεριφοράς και από την υπερβολική ασφαλή οικειότητα (Goffman 1963, 1967).

Σε αυτό το πλαίσιο, οι επιστήμονες (1975) προτείνουν ότι η προσωρινή απομάκρυνση των τουριστών από τα κανονικά περιβάλλοντά τους, τους επιτρέπει να αναστείλουν τη δύναμη των καθημερινών κανόνων και αξιών. Ομοίως, αναφέρονται στους τουρίστες –σχετικά με τις περιοχές επισκεψιμότητάς τους, όπως κάποιες «ειδικές» παραλίες –και δευτερεύοντες προορισμοί, ως επιθυμητών ζωνών (1992:150) όπου οι κοινωνικοί περιορισμοί αναστέλλονται κάτω από τις ανάγκες του τουρισμού και υπάρχει πλήρη ελευθερία από την αρμόδια κοινοτική αρχή.

Μια άλλη συμβολή στην έννοια του τουρισμού ως προσφορά της περιοχής είναι η ευκαιρία να αισθανθεί ο τουρίστας λιγότερο περιορισμένος και να αναληφθεί το ρίσκο για τον ενδεχόμενο κίνδυνο που παράγεται από τη θεωρητική προσέγγιση σύμφωνα με τον Goffman (1967), της συμβολικής αλληλεπίδρασης.

Συγκεκριμένα, χρησιμοποιούν φανταχτερούς όρους για να περιγράψουν την εμπειρία που κέρδισαν από μια ασυγκράτητη συμμετοχή στην ανάμειξη δραστηριοτήτων, εκτιθέμενοι στον κίνδυνο. Διάφορες εκφράσεις του ελεύθερου χρόνου και σχετικές με τον τουρισμό τοποθεσίες, τέτοιες όπως οι disco, τα club, τα στέκια των τουριστών κατά τη διάρκεια των διακοπών, οι χαρτοπαικτικές λέσχες, και τα πάρκα διασκέδασης, αναφέρονται ως κέντρα χαλάρωσης (1963) των τουριστών ή κέντρα δράσης και ζωντανίας (1967), όπου οι άνθρωποι έχουν την άδεια ή ακόμα και ενθαρρύνονται για να δοκιμάσουν τις περιπέτειες οι οποίες είναι αμφισβητούμενες στην καθημερινή τους ζωή.

Ένα άριστο παράδειγμα τέτοιων αναζητήσεων για τη δράση παρέχεται από τον Goffman στην ανάλυση του κόσμου από το παιχνίδι στο Las Vegas. Εντούτοις, συνεξετάζεται η χρήση ναρκωτικών δεδομένου ότι είναι μια άλλη δράση – με σχετική συμπεριφορά – όπου «ο πειραματιστής» χρησιμοποιεί το μυαλό του, ως εργαλείο για δράση εκτός «πραγματικότητας» (1967:185).

Ο BECK (1992, 1994, 1995) και ο Giddens (1990, 1994, 1998) γράφουν ότι η εμφάνιση της κοινωνίας κινδύνου, όσον αφορά τις προηγμένες βιομηχανοποιημένες κοινωνίες, είναι προς το τέλος της σύγχρονης εποχής. Ενώ από την άποψη της απειλής της ζωής (όπως είναι η ασθένεια, ο πόλεμος, και οι ελλείψεις τροφίμων), αυτές οι κοινωνίες είναι λιγότερο επικίνδυνες απ' ό,τι στο παρελθόν, γίνονται σταδιακά ασταθέστερες και επισφαλείς από την άποψη της ποιότητας και των επιτευγμάτων των ατόμων.

Επιπλέον, οι άνθρωποι στην εποχή του πρόσφατου νεωτερισμού στηρίχθηκαν περισσότερο επάνω τους, για να καθορίσουν το πεπρωμένο τους. Συνεπώς, αυτές οι κοινωνίες γίνονται ιδιαίτερα ενήμερες, και επίσης, οι κίνδυνοι που δημιουργούνται συνδέονται με τη μεμονωμένη επιλογή και ευθύνη.

Υψηλά επίπεδα ανησυχίας και αβεβαιότητας παράγονται όταν αυξάνονται οι απαιτήσεις των ανθρώπων για να ρυθμίσουν τον παραγόμενο κίνδυνο, υπογραμμίζεται από τον Lupton που υποστηρίζει ότι η ζωή γίνεται λιγότερο ορισμένη και ομαλή όταν τοποθετείται περισσότερο υπό τον έλεγχο κάποιου άλλου (1999:71).

Με τη στήριξη σε αυτές τις θεωρίες του κινδύνου στην εποχή του πρόσφατου νεωτερισμού, είναι υποτιθέμενο εδώ, το υψηλό επίπεδο συνείδησης

του κινδύνου των λαών ότι θα παρέμενε ενεργό ως ένα ορισμένο βαθμό, ακόμα και όταν βρίσκονται στις διακοπές. Αυτή η υπόθεση επίσης αφορά την έννοια των ελεγχόμενων «συμπεριφορών αποδέσμευσης» (Featherstone 1998:59), το οποίο προέρχεται από τη διαλεκτική ανάλυση του Elias κατά την εκπολιτιστική διαδικασία (1994).

Σε αυτό το πλαίσιο, ο Elias παρατηρεί μια συγκεκριμένη χαλάρωση στον έλεγχο του σώματος και των συγκινήσεων. Παραδείγματος χάριν, αναφέρεται στα λιγότερα καθορισμένα πρότυπα του χορού, συνήθειες λουσίματος, αθλητικό ντύσιμο, και σεξουαλικοί κανόνες. Αυτή η τάση εμφανίζεται να έρχεται σε αντίθεση με το γενικό του επιχείρημα σχετικά με την κατεύθυνση της διαδικασίας εκπολιτισμού προς περισσότερο καθορισμένες μορφές συμπεριφοράς στο σύγχρονο δυτικό πολιτισμό.

Εντούτοις, ο Elias υποστηρίζει ότι η αύξηση της χαλαρής συμπεριφοράς δεν αντιστρέφει την κατεύθυνση από τη διαδικασία εκπολιτισμού, αλλά παραμένει περιορισμένη μέσα σε ένα πλαίσιο από εκπολιτισμένα «πρότυπα της συμπεριφοράς» (1994:153).

Η έννοια της ελεγχόμενης «αποδέσμευσης» χρησιμοποιήθηκε πρόσφατα για να εξηγηθεί ο πολλαπλασιασμός της χρήσης φαρμάκων στις προηγμένες βιομηχανικές κοινωνίες, συγκεκριμένα προτείνοντας ότι η αυξανόμενη άρση των ελέγχων της είναι δυνατή στον καλύτερο πολιτισμό που απαιτεί τα υψηλά επίπεδα αυτοελέγχου (van Ree 2002). Η τρέχουσα εργασία χρησιμοποιεί αυτήν την έννοια και την έννοια της «κοινωνίας κινδύνου» για να τονίσει την άλλη πλευρά του ίδιου νομίσματος, που υποθέτει ότι αυτές οι εκδηλώσεις από τις αποδεσμευμένες συμπεριφορές, στα πλαίσια του τουρισμού, όπως η χρήση ναρκωτικών, περιορίζεται μέχρι ένα ορισμένο βαθμό από το μεμονωμένο αυτοέλεγχο και την φαινομενική ύπαρξη από την ενημέρωση του πιθανού κινδύνου.

2.2 Μέθοδοι μελέτης του ναρκωτικού τουρισμού

Οι πιο ποιοτικές ερευνητικές μέθοδοι που ασχολούνται με τα ναρκωτικά κατά τη διάρκεια του τουρισμού πραγματοποιήθηκαν από 2000 ως 2002 όπου

πάρθηκαν συνεντεύξεις, έγιναν παρατηρήσεις και συνάμα αναλύθηκαν σε βάθος κατά τη διάρκεια της διетуός αυτής περιόδου. Η κύρια πηγή στοιχείων ήταν 30 συνεντεύξεις, που πραγματοποιήθηκαν σε τουρίστες που είχαν μεγάλη γνώση και εμπειρία περί κατανάλωσης και διακίνησης ουσιών. .

Το δείγμα των πληροφοριοδοτών περιέλαβε όλες τις ομάδες τουριστών που κάνουν χρήση ναρκωτικών (Cohen 1972) σε διάφορους ταξιδιωτικούς προορισμούς. Δεκαοχτώ πληροφοριοδότες τοποθετήθηκαν, σχετικά με τους προορισμούς που είναι πιο γνωστοί για την κατανάλωση και διακίνηση ναρκωτικών. Οι πιο δημοφιλής σε αυτόν τον τομέα ήταν οι παραλίες Goa στην Ινδία, το νησί της Ταϊλάνδης koh Phangan, η κολομβιανή κύρια πόλη της Μπογκοτά, η Νότιο – Ανατολική Ασία και η Λατινική Αμερική. Δώδεκα πληροφοριοδότες μίλησαν για την εμπειρία τους κατά τη διάρκεια των βραχυπρόθεσμων διακοπών τους, στους συγκεκριμένους προορισμούς.

Μερικοί αγόραζαν ένα δεκαπενθήμερο πακέτο διακοπών που εσώκλειε ιδιαίτερες παροχές, όπως είναι η πλήρη διανυκτέρευση σε ξενοδοχεία στα οποία περιλαμβάνονταν άφθονο αλκοόλ και μια υπόσχεση ότι μπορούσαν να προμηθευτούν ναρκωτικά από ασφαλείς πηγές, φεστιβάλ Rave και beach party. Άλλοι επισκεπτόντουσαν το Άμστερνταμ για μερικές ημέρες ή έκαναν σύντομες διακοπές στις παραλίες sinai γιατί τα εκεί πακέτα συμπεριλάμβαναν μετ' επιστροφής ταξίδι – κρουαζιέρα με παροχές χαμηλότερου κόστους.

Εκτός από 24 Ισραηλίτες, στο δείγμα συμπεριλαμβάνονται πληροφοριοδότες από την Ευρώπη και τις Ηνωμένες Πολιτείες. Πληροφοριοδότες από την ηλικία των 19 έως 32 ετών, των οποίων 19 ήταν άνδρες και 11 γυναίκες.

Όλοι είχαν ολοκληρώσει το γυμνάσιο και μέχρι την ώρα της συνέντευξης, περίπου οι μισοί φοιτούσαν ήδη στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση. Οι πληροφοριοδότες προσεγγίστηκαν μέσω των τυχαίων δειγματοληπτικών μεθόδων, στις οποίες εκείνοι που πέρασαν από συνέντευξη κλήθηκαν να διευκολύνουν την επαφή και με άλλους χρήστες. Μερικοί από τους αρχικούς που ήρθαν σε επαφή μέσω των προσωπικών τους γνωστών, αποκρίθηκαν πιο πολύ στις ανακοινώσεις της τρέχουσας έρευνας για τα ναρκωτικά και τον τουρισμό.

Οι διαφημίσεις για την έρευνα δημοσιεύθηκαν στους διάφορους χώρους του διαδικτύου, συμπεριλαμβάνοντας μερικά προσανατολισμένα συμβαλλόμενα

μέρη όπου γινόταν λήψη ναρκωτικών (Atraf 2003, IOL 2003), ταξιδιωτικοί ιστοχώροι (Lametayel 2003) και ιστοχώροι σπουδαστών (BGU 2003).

Επιπροσθέτως οι διαφημίσεις αναρτήθηκαν στους πίνακες διαφημίσεων , σε πανεπιστημιούπολεις σε διάφορες Ισραηλίτικες περιοχές και σε ταξιδιωτικά καταστήματα στο Τελ Αβίβ και Ιερουσαλήμ. Σαφώς, η χρήση των τεχνικών τυχαίας δειγματοληψίας δεν μπορεί να αναπαραγάγει ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα βασισμένο απλά σε μια τυχαία επιλογή των ατόμων, αλλά μας δίνει μία καλή πρώτη εικόνα της πραγματικότητας.

Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στα ηθικά ζητήματα, και την ανάγκη να κερδηθεί η εμπιστοσύνη των πληροφοριοδοτών λαμβάνοντας υπόψη την ευαισθησία του θέματος που ερευνάται. Συνεπώς, κάθε πληροφοριοδότης διοργάνωσε μια συνεδρίαση της προ-συνέντευξης με μια ομάδα από ερευνητές, στο οποίο οι σκοποί της έρευνας ήταν σαφείς από την αρχή και η εχεμύθεια ήταν δεδομένη, όσον αφορά την προστασία των προσωπικών τους δεδομένων.

Ο ερευνητής αποσπούσε από τους πληροφοριοδότες τους προορισμούς, τον τρόπο διακίνησης και τους όρους μεταξύ των τουριστών που παίρνουν ναρκωτικά. Απείχε ωστόσο από την λήψη πληροφοριών περί της ηθικής διάστασης του θέματος.

Όλες οι συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν σε χώρο επιλεγμένο από τους πληροφοριοδότες, και συνήθως στα σπίτια τους. Διήρκεσαν από δύο έως τρεις ώρες.

Στους οικειοθελείς πληροφοριοδότες ζητήθηκε να μιλήσουν ανεπιφύλακτα για την προηγούμενη και την παρούσα εμπειρία τους με τα ναρκωτικά στην καθημερινή ζωή και στα πλαίσια του τουρισμού.

Συγκεκριμένα, τους παρότρυναν να μιλήσουν για ποικίλα ζητήματα, συμπεριλαμβάνοντας τις θέσεις τους και τα μέρη στα οποία κατανάλωσαν τα ναρκωτικά κατά τη διάρκεια των ταξιδιών, τα κίνητρα τουρισμού τους, τους τρόπους απόκτησης και χρήσης ναρκωτικών, τους φόβους και τις ανησυχίες τους, και τις οποιεσδήποτε προφυλάξεις έλαβαν.

2.3 Νομικός κίνδυνος από τη χρήση ναρκωτικών

Ο κίνδυνος των πληροφοριοδοτών αφορά τις πιθανές συνέπειες της παραβίασης των νόμων των προορισμών που επισκέπτονται.

Εν προκειμένω, οι πληροφοριοδότες που έδωσαν συνέντευξη διευκρίνισαν τους δύο λόγους που κάνουν τη διακίνηση ναρκωτικών ιδιαίτερα επικίνδυνη. Αυτοί ήταν : η παράνομη διακίνηση και η διαδικασία του λαθραίου περάσματος από τα σύνορα.

Συνεπώς, οι προφυλάξεις που λαμβάνονται από τους τουρίστες που κάνουν χρήση και διακίνηση ναρκωτικών είναι σχετικές με αυτές τις διευκρινίσεις. Παραδείγματος χάριν, ένας προπτυχιακός Ισραηλίτης φοιτητής 27 χρονών που πέρασε ένα έτος σε διάφορους προορισμούς στη Λατινική Αμερική δηλώνει ότι αναγνωρίζει ότι είναι πολύ επικίνδυνο, και ότι σκέφτηκε να προσπαθήσει να φέρει τα ναρκωτικά από μια χώρα σε κάποια άλλη, δεδομένου ότι αυτή θα είναι χώρα με λιγότερες ποινικές ευθύνες σε άτομα που διακινούν ναρκωτικά (π.χ. χώρες της βόρειας Αμερικής). Εντούτοις, υπάρχει νόμος που λέει πως απαγορεύεται η μεταφορά των ναρκωτικών από μία χώρα σε άλλη. Ο νόμος αυτός όμως δεν εφαρμόζεται παντού. Η μεταφορά είναι πάρα πολύ επικίνδυνη, ειδικά στους αερολιμένες, επειδή υπάρχει πολύ μεγάλη πιθανότητα να γίνει σύλληψη από τις αρχές. Σκέφτονται ότι το κακούργημα των ναρκωτικών για το λαθραίο πέρασμα είναι σοβαρότερο από τη χρήση των ίδιων των ναρκωτικών και περιλαμβάνει πάρα πολύ αυστηρές κυρώσεις. Γι' αυτό ο συγκεκριμένος φοιτητής που διακινούσε ποσότητες ναρκωτικών ξεφορτώθηκε όλα τα ναρκωτικά, πριν τη μετακίνηση από μια χώρα σε μια άλλη. Χρησιμοποίησε μεγαλύτερη δόση από το κανονικό και έδωσε τα υπόλοιπα σε άλλους ταξιδιώτες που έμειναν στο ίδιο ταξιδιωτικό κατάλυμα.

Ο εκάστοτε διακινητής παίρνει το χρόνο του για να εξετάσει την περιοχή στην όποια θα κινηθεί πριν από την προσέγγιση κάποιου που φαίνεται αξιόπιστος και κατόπιν, προσπαθεί να εμφανιστεί ήρεμος δεδομένου ότι είναι πολύ πιθανό να αρχίσει να διαπραγματεύεται την ποιότητα και την τιμή των «εμπορευμάτων».

Επίσης, κανένας από τους πληροφοριοδότες που προσεγγίζουν τις παραλίες είναι δεν γνώριζε για την αυστηρή τιμωρία (έξι μήνες φυλάκιση) που επέρχεται με τη χρήση των ναρκωτικών εκεί.

2.4 Κοινωνικός κίνδυνος από τη χρήση ναρκωτικών

Η κοινωνική πτυχή του κινδύνου των πληροφοριοδοτών περιλαμβάνει την ανησυχία τους ότι η χρήση ναρκωτικών καθώς και η σύλληψη τους θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στην κοινωνική εικόνα τους και τις μελλοντικές ευκαιρίες τους όταν επιστρέψουν στην εγγενή χώρα τους.

Μια τέτοια ανησυχία ήταν εμφανέστατη κατά τη διάρκεια μιας συνέντευξης με ένα μεταπτυχιακό σπουδαστή, ενός εβραϊκού πανεπιστήμιου, από την Ιερουσαλήμ. Αυτός ο πληροφοριοδότης, ο οποίος είχε την πρώτη εμπειρία του με την ηρωίνη κατά τη διάρκεια μιας επίσκεψης στην Ταϊλάνδη, εμφανίστηκε να ανησυχεί για την κοινωνική του εικόνα και τη μελλοντική σταδιοδρομία του, αλλά και τους σχετικούς με την υγεία κινδύνους που συνδέονται με τη χρήση ηρωίνης.

Δήλωσε ότι η ηρωίνη είναι ένα καταπληκτικό ναρκωτικό ακόμα και το κακό μέρος της εμπειρίας δηλαδή οι μακροχρόνιες συνέπειες χρήσης ενός τέτοιου σκληρού ναρκωτικού καθώς και η πιθανή σύλληψη.

Σκέφτηκε επίσης για τις συνεντεύξεις εργασίας και τι θα έλεγε αυτός σε μια τέτοια συνέντευξη. Τι σκέφτονται οι άνθρωποι για ένα άτομο το οποίο έχει χρησιμοποιήσει ηρωίνη; Η σκέψη αυτή πως μια στιγμή ανοησίας μπορεί να τον βλάψει στη μελλοντική εργασία του, τη σταδιοδρομία καθώς και τις όλες προοπτικές του, τον ενόχλησαν γιατί κάτω από την επιρροή του ναρκωτικού που θεωρούσε “καταπληκτικό” όλα άλλαζαν και δεν μπορούσε νηφάλια να σκεφτεί όλες αυτές τις τόσο σημαντικές παραμέτρους της ζωής του.

Οι περισσότεροι πληροφοριοδότες κράτησαν την πεποίθηση ότι η θέση τους ως τουρίστες “νομιμοποιεί” τη χρήση των ναρκωτικών και προστατευμένοι από το μαρκάρισμα της κοινωνικής απόκλισης λόγω του ότι βρίσκονται μακριά από την κατοικία τους παραδέχονται ότι η κοινωνική πτυχή του κινδύνου, υπάρχει όταν μεταξύ των λοιπών τουριστών υπάρχει άτομο από το ευρύ περιβάλλον τους το οποίο υπάρχει περίπτωση να συναντήσουν όταν επιστρέψουν.

2.5 Ιατρικός κίνδυνος από τη χρήση ναρκωτικών

Η ιατρική πτυχή του κινδύνου αυτών που έδωσαν συνέντευξη αποτελείται από τις ανησυχίες τους για τη φυσιολογική ζημία που μπορεί να εμφανιστεί ως αποτέλεσμα της κατανάλωσης των ναρκωτικών σε ένα άγνωστο περιβάλλον. Μέσα σε αυτήν την κατηγορία, ο φόβος αυτός να λαμβάνει ένα μεγάλο μέρος της προσοχής τους.

Σε αυτό το πλαίσιο, πολλοί τουρίστες που έδωσαν συνέντευξη αναφέρθηκαν σε διαδεδομένα περιστατικά νέων τουριστών που, το αποτέλεσμα της εντατικής χρήσης των διάφορων ναρκωτικών, ήταν, όταν επέστρεψαν πίσω στη χώρα τους να αρχίσουν να μπαινοβγαίνουν σε νοσοκομεία.

Οι ανησυχίες τους αφορούσαν το γεγονός ότι οι συγκεκριμένοι τουρίστες ήταν σε μια χώρα τρίτου κόσμου και μακριά από το σπίτι τους. Πραγματικά δεν ήξεραν τι θα συμβεί σε περίπτωση που υπάρξει μια έκτακτη ανάγκη, πόσο καιρό θα πάρει για να βγει ένα άτομο από το νοσοκομείο, ποιοι όροι υγιεινής υπάρχουν εκεί, και ποιος είναι ο επαγγελματισμός σε επίπεδο ιατρικού προσωπικού.

Αυτό συνέβη γιατί χρησιμοποιούσαν σκληρά ναρκωτικά από μη αξιόπιστες πηγές. Όπως αποδείχθηκε στον ανωτέρω απολογισμό, οι ιατρικές ανησυχίες υφίστανται όταν δεν λαμβάνονται προφυλάξεις για να μειώσουν την έκθεση σε αυτές τις πτυχές κινδύνου.

Ένας άλλος τρόπος που βοηθά τους πληροφοριοδότες για να μειώσουν τις ιατρικές ανησυχίες είναι η τάση τους να αξιολογήσουν τα ναρκωτικά και να χρησιμοποιήσουν τα λιγότερο (κατά τη γνώμη τους) επικίνδυνα χωρίς βέβαια να εξαλείψετε ο κίνδυνος .

Μια γερμανίδα σπουδάστρια, η οποία έκανε εντατική χρήση ποικίλων ναρκωτικών (με εξαίρεση την ηρωίνη) κατά τη διάρκεια των επισκέψεών της στο Άμστερνταμ, δήλωσε ότι έχει δοκιμάσει σχεδόν όλα τα ναρκωτικά αλλά την ηρωίνη την θεωρεί ένα από τα πιο επικίνδυνα ναρκωτικά. Χρησιμοποίησε Ecstasy και lsd γιατί όπως δήλωσε είναι χημικές ουσίες που δεν παράγονται σε ανεξέλεγκτο εργαστήριο, αλλά και αυτά τα ναρκωτικά οδηγούν στον εθισμό.

Η ηρωίνη, δήλωσε, είναι ένα διαφορετικό πράγμα και το τελικό στάδιο του δρόμου των ναρκωτικών και γνωρίζοντας τα όρια της είναι πρόθυμη να δοκιμάσει

τα πάντα, πλην της ηρωίνης, στις διακοπές της.

Οι πληροφοριοδότες δήλωσαν ότι με τη χρήση πραγματικών προφυλάξεων και ειδικά τη χρήση ναρκωτικών από αξιόπιστο διακινητή μπορεί να περιοριστεί σε αρκετό βαθμό ο ιατρικός κίνδυνος που διατρέχουν.

2.6. Συμπεράσματα – Προτάσεις – Τρόποι Αντιμετώπισης για τη χρήση ναρκωτικών κατά τη διάρκεια του τουρισμού

Για την επίτευξη της έρευνας σχετικά με τη χρήση ναρκωτικών κατά τη διάρκεια του τουρισμού συμμετείχαν εθελοντικά διάφοροι τουρίστες. Βασική προϋπόθεση για τη συμμετοχή τους στη μελέτη ήταν να τηρηθεί η ανωνυμία τους. Αυτό συνέβη εξαιτίας των νομικών, κοινωνικών και ιατρικών κινδύνων.

Οι συμμετέχοντες συνηθίζουν να ακολουθούν κάποιες στρατηγικές για να μειώσουν τον κίνδυνο της απειλής από αυτή την εθελοντική τους συνεισφορά. Αυτό το επιτυγχάνουν καταλήγοντας να δηλώνουν ότι η χρήση ναρκωτικών δεν είναι κάτι το τόσο επικίνδυνο και κατηγορητέο.

Σε συγκεκριμένες μελέτες που αναφέρθηκαν μέσα στο κεφάλαιο παρατηρήθηκε το ζήτημα της εθελοντικής ανάληψης ρίσκου. Εξετάστηκε η συμπεριφορά των τουριστών πριν και μετά τη χρήση ναρκωτικών με σκοπό να παρατηρηθεί κατά πόσο οι τουρίστες αντιλαμβάνονται τον κίνδυνο η όχι.

Για τις μελέτες αυτές χρησιμοποιήθηκαν πληροφοριοδότες οι οποίοι έκαναν χρήση ναρκωτικών κατά τη διάρκεια των διακοπών τους. Εκεί ελέγχθηκαν οι αντιδράσεις των πληροφοριοδοτών σχετικά με την αντιμετώπιση των νομικών, κοινωνικών και ιατρικών κινδύνων έτσι ώστε να αποφευχθεί ο στιγματισμός τους.

Συγκεκριμένα, οι παραπάνω μελέτες δείχνουν ότι οι τουρίστες αυτοί αντιλαμβάνονται τις διακοπές ως μια ευκαιρία να αισθανθούν λιγότερο αδρανείς απ'ότι στην καθημερινότητα τους και να αναλάβουν κινδύνους και ρίσκα. Αυτός είναι και ο κύριος λόγος που γίνονται εθελοντές. (Elsrud 2001 Goffman 1963 ..1967 Redmon 2003 ασπίδες 1992 τονναδόρος και τέφρα 1975 Wickens 1997).

Από αυτό το συμπέρασμα προκύπτουν δύο συμπληρωματικές παρατηρήσεις σχετικά με τη συμπεριφορά τους. Κατ' αρχάς, αναζητώντας δράση γίνονται ανεξέλεγκτοι και έπειτα παρασύρονται από τη συγκίνηση της περιπέτειας.

Δεύτερον, μειώνουν τους φόβους τους με την υιοθέτηση της άποψης ότι η δραστηριότητα χρήσης ναρκωτικών είναι λιγότερο επικίνδυνη όταν πραγματοποιείται στις διακοπές, απ' ό,τι κατά τη διάρκεια της ρουτίνας της καθημερινής ζωής.

Συγκεκριμένα, από την έρευνα προκύπτει ότι για να αντιμετωπίσουν τις ανησυχίες τους, οι τουρίστες παίρνουν διάφορες προφυλάξεις, συμπεριλαμβανομένης της αποφυγής μεταφοράς ναρκωτικών κατά τη διάρκεια της διέλευσης των συνόρων.

Είναι πιθανό για την ασφάλεια τους οι τουρίστες-πληροφοριοδότες να λαμβάνουν κάποια μέτρα ασφαλείας. Με αυτό τον τρόπο αποδεικνύεται ο φόβος τους μπροστά στους κινδύνους που συνδέονται με την κατανάλωση ναρκωτικών στις διακοπές και ενδέχεται να αντιμετωπίσουν. Συμπεραίνουμε λοιπόν, πως ακόμα και αν γνωρίζουν ότι λαμβάνουν μέρος σε μία διαδικασία έρευνας δεν παύουν να ανησυχούν για τις επιπτώσεις που προκαλούν τα ναρκωτικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΟ ΤΗ ΛΗΨΗ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΣΤΙΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ

3.1. Μια συσχέτιση της σεξουαλικής δραστηριότητας, πόσης αλκοόλ και των ναρκωτικών στις διακοπές

Υπάρχουν διάφοροι Αμερικανικοί προορισμοί, όπως είναι το Κολοράντο, η Φλόριδα, που προσελκύει σημαντικούς αριθμούς τουριστών. Διάφοροι ξένοι προορισμοί, όπως το Cancun, το Matzalan, το Acapulco, και το Μεξικό, ήταν επίσης προσέλκυση των αυξανόμενων αριθμών αμερικανών τουριστών. Προορισμοί επίσης όπως το Caribbean, οι Μπαχάμες, και η Τζαμάικα έχουν αποδειχθεί πολύ δημοφιλής.

Μετά από αρκετά έτη ανεξέλεγκτων θανάτων τουριστών το 1985, το Lauderdale ήταν κυριολεκτικά αποφασισμένο να σταματήσει τις διακοπές των φοιτητών, προκειμένου να μειωθούν τα κρούσματα χρήσεως ναρκωτικών. Το 1985, το πλήθος των ταξιδιωτών ήταν 350.000 κατά την εποχή της άνοιξης. Το 1991, αυτός ο αριθμός είχε μειωθεί σε λιγότερο από 30.000.

3.2. Οι επιπρόσθετοι σεξουαλικοί κίνδυνοι υγείας που αντιμετωπίζουν οι ναρκομανείς στις διακοπές

Οι ταξιδιώτες που παίρνουν ναρκωτικά έχουν τον πιο υψηλό κίνδυνο για σεξουαλικά διαβιβασθείσες ασθένειες (STDs). Υπάρχουν υπολογισμένες 12 εκατομμύρια νέες υποθέσεις STD ετησίως. Ο μισός πληθυσμός των Ηνωμένων Πολιτειών έχει επίκτητο τουλάχιστον ένα STD από την ηλικία 35.

Είναι καταγεγραμμένο ότι το 96% του συνόλου STDs εμφανίζονται μεταξύ των ηλικιών 15 και 29, κυρίως τα: chlamydia είναι πιο πολύ κοινά βακτηριακά STD, όπου έχουμε ένα με τέσσερα εκατομμύρια νέες υποθέσεις έκθεσης κάθε έτος. Επιπλέον, ο μονοκατευθυντικός τύπος 2 έρπη (γεννητικός έρπης) και ο ανθρώπινος ιός papilloma (γεννητικοί ακροχορδώνες) είναι ο πιο κοινός προερχόμενος από ιό έρπη STD. Έχει επιπτώσεις σε περίπου 30 εκατομμύρια

ανθρώπους μόνους, συμπεριλαμβανομένων 8% με 10% σεξουαλικά ενεργών τουριστών.

Σε σύγκριση με τα υψηλά ποσοστά του STD, η ασθένεια ανθρώπινης ανεπάρκειας αντισωμάτων (HIV) είναι σπάνια μεταξύ των τουριστών. Μόνο 0,05% του κολεγίου των σπουδαστών, είναι ο πληθυσμός που αναφέρεται να έχει μολυνθεί, και συνεπώς, είναι αντιληπτός ο φόβος μεταξύ των σπουδαστών για το AIDS παρότι έχει βρεθεί να είναι χαμηλό.

Εντούτοις, η παρουσία ενός STD αυξάνει τον κίνδυνο από να συμβληθεί το HIV 3-5πλάσια! Ενώ ο αριθμός αναφερθέντων περιπτώσεων του AIDS μεταξύ του πληθυσμού των τουριστών είναι χαμηλός, οι τουρίστες φοβούνται πολύ.

Τα ερευνητικά ευρήματα δείχνουν ότι ο HIV είναι τώρα ο 1^{ος} δολοφόνος των Αμερικανών ηλικίας 25-44, μπροστά από τον καρκίνο, τις καρδιακές παθήσεις, την ανθρωποκτονία και την αυτοκτονία, που έχει επίσης σε όλο τον κόσμο μεγάλη και ανησυχητική ταχύτητα.

3.3. Τουρισμός, σεξουαλική συμπεριφορά και ναρκωτικά

Ένας χώρος αυξημένης επικινδυνότητας που θέτει σε κίνδυνο τους νέους και μπόρεσε να διαδοθεί ο HIV και οι STDs είναι στις διακοπές.

Πράξεις μη προστατευμένης επαφής με τους νέους ανθρώπους έχουν τεκμηριωθεί ότι είναι μεταξύ των τουριστών που έχουν έρθει σε σεξουαλική επαφή. Μια μελέτη σε μια ομάδα Βρετανών τουριστών βρήκε ένα 4% από τους συμμετέχοντες σε τέτοια συμπεριφορά σε μια άλλη ευρωπαϊκή χώρα.

Μεταξύ αυτών των ατόμων που κατανάλωσαν σημαντικά μεγαλύτερη ποσότητα αλκοόλ στις διακοπές σε σύγκριση με τη διαμονή στη μόνιμη κατοικία τους, παρατηρήθηκε λόγω αυξημένης σεξουαλικής δραστηριότητας, μεγαλύτερη επίπτωση STDs

Σύμφωνα με τον Hawkes και με άλλες μελέτες, απαιτείται περισσότερος χρόνος για να ερευνηθούν οι παράγοντες που επηρεάζουν τη σεξουαλική συμπεριφορά των ταξιδιωτών.

Μελέτες στους δημοφιλείς τόπους προορισμού τουριστών θα μπορούσαν να εξετάσουν τους κοινωνικούς, οικονομικούς και άλλους παράγοντες που επηρεάζουν τη σεξουαλική συμπεριφορά για όλες τις κατηγορίες τουριστών και τους πληθυσμούς των οικοδεσποτών.

3.4. Ψυχοκοινωνικές θεωρίες σχετικά με τη συμπεριφορά στις διακοπές και τη χρήση ναρκωτικών

Διάφοροι ερευνητές έχουν σημειώσει ότι οι διακοπές μπορούν να αντιπροσωπεύσουν ανεύθυνη συμπεριφορά η οποία τη συγκεκριμένη περίοδο γίνεται αποδεκτή.

Ο Eiser και οι συνεργάτες του, διαπίστωσαν ότι πολλοί εναγόμενοι εκφράστηκαν σύμφωνα με τις δηλώσεις: «ως ένα διαφορετικό πρόσωπο στις διακοπές».

Τέτοιοι εναγόμενοι, επηρεασμένοι από τα φαινόμενα του περιστασιακού αυθορμητισμού, ήταν πιθανότερο να επιτρέψουν σεξουαλική δραστηριότητα με τους νέους συνομηλικούς τους κατά τη διάρκεια των διακοπών.

Σύμφωνα με τον Eiser, «μέσα στο πλαίσιο της κοινωνικής θεωρίας εκμάθησης, τέτοιος αυθορμητισμός μπορεί να απεικονίσει μια ατελή γενίκευση σε έναν νέο περιβάλλον, σε σχέση με τους κανόνες και τους περιορισμούς που είχε στο σπίτι».

Σε μια μελέτη των τουριστών της Νέας Ζηλανδίας, οι Ryan και Robertson, διαπίστωσαν ότι η διαφορετική επίδραση από τις διακοπές ήταν ιδιαίτερα ισχυρή μεταξύ ορισμένων τμημάτων των τουριστών.

Αυτά τα τμήματα χαρακτηρίστηκαν ως «δονούμενοι ταξιδιώτες» και «εμπειρικοί σοσιαλιστές». Οι τουρίστες που κατατάχθηκαν σε αυτά τα τμήματα

είχαν μια μεγαλύτερη προδιάθεση για να συμμετέχουν με το άλλο φύλο και με νέους συντρόφους.

Ήταν επίσης πιθανότερο να εκθέσουν τους εαυτούς τους όταν κατανάλωναν περισσότερο αλκοόλ από το κανονικό και όταν έκαναν χρήση απαγορευμένων ουσιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην ενότητα αυτήν θα παρουσιάσουμε μία αναλυτική περιγραφή της γνώμης των Ευρωπαίων πολιτών σχετικά με τα ναρκωτικά κατά τη διάρκεια του τουρισμού . Καθώς είναι γνωστό, στις μέρες μας το πρόβλημα των ναρκωτικών στον τουρισμό είναι ένα πλέον διαδεδομένο πρόβλημα το οποίο πλήττει κυρίως τα άτομα νεαρής ηλικίας. Αυτό άλλωστε φαίνεται και από την έρευνα **Ευρωβαρόμετρο** που πραγματοποιήθηκε το έτος 2002 όπου προέκυψε ότι η κάνναβη είναι το πλέον διαδεδομένο ναρκωτικό στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ το 29,8% των ερωτηθέντων έχουν δοκιμάσει κάνναβη και το 11,3% έχουν καταναλώσει κάνναβη τον τελευταίο μήνα.

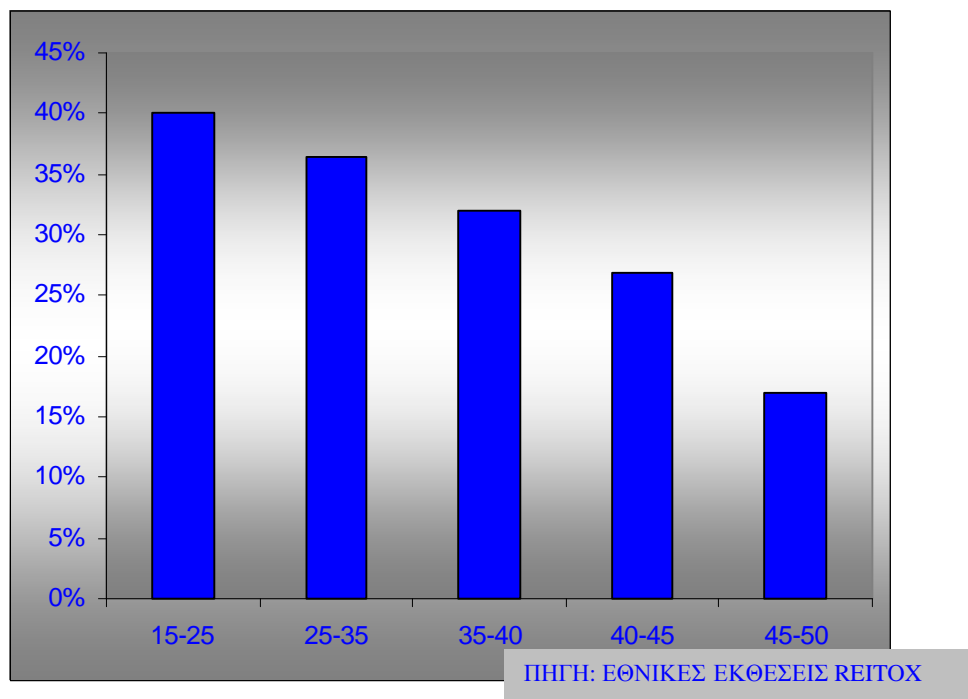
Έτσι, είναι φανερό πως το πρόβλημα των ναρκωτικών είναι ένα πολύ σημαντικό πρόβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να σημειωθεί ότι στο συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο απάντησαν 4004 Ευρωπαίοι πολίτες, ενώ το ερωτηματολόγιο ήταν διαθέσιμο από τον Φεβρουάριο έως τον Ιούνιο του 2003.

4.2 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

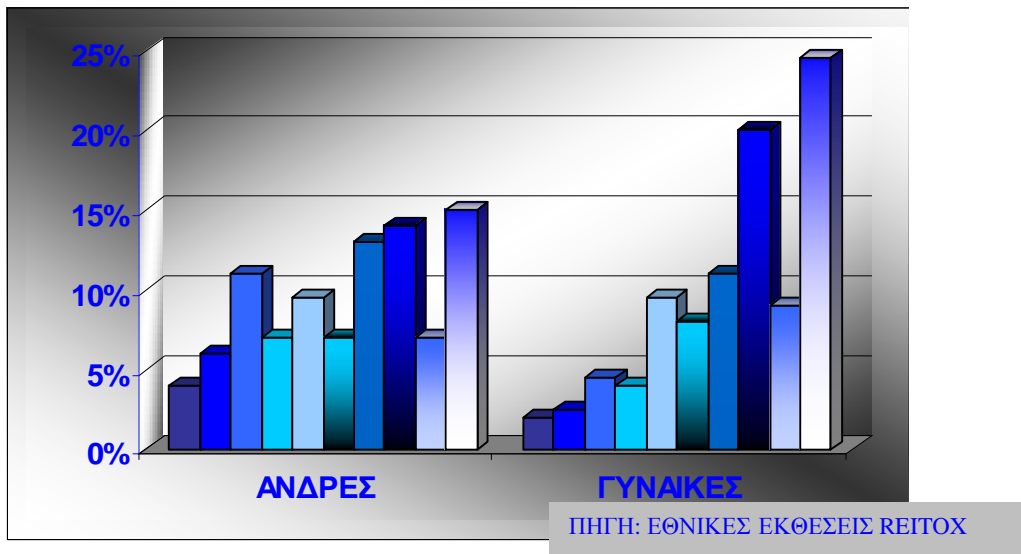
Από την έρευνα συμπεραίνουμε ότι στις μικρές ηλικίες παρατηρείτε εκτεταμένη χρήση ναρκωτικών κατά τη διάρκεια του τουρισμού και αυτό γιατί οι ηλικίες αυτές είναι πιο ευάλωτες και πιο επιρρεπείς.

Γράφημα 4.1: Το πρόβλημα των ναρκωτικών σε κλίμακα ηλικίας

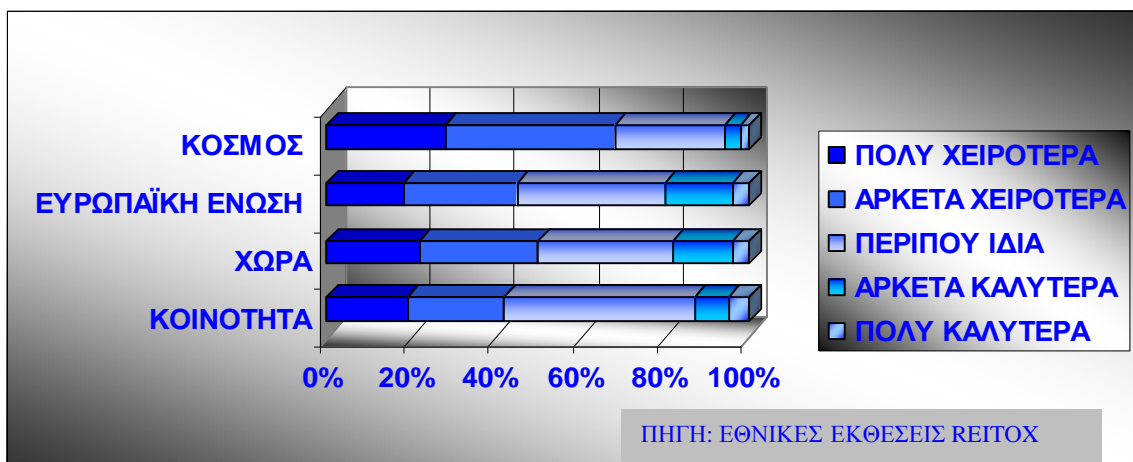
Η γνώμη των Ευρωπαίων πολιτών συμβαδίζει με την άποψη πως τα ναρκωτικά αποτελούν πρόβλημα στον τουρισμό, καθώς παρατηρούμε ότι το 62% των Ευρωπαίων βαθμολόγησαν στην κλίμακα 1-10 το πρόβλημα των ναρκωτικών με 6 και άνω ενώ μόνο το 38% βαθμολόγησαν το αντίστοιχο πρόβλημα με 5 και κάτω. Ακόμη, παρατηρούμε ότι οι άντρες βαθμολογούν σε ποσοστό 59,04% τα ναρκωτικά με 6-10 ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τις γυναίκες είναι 76,68%. Έτσι, συμπεραίνουμε ότι η απάντηση των γυναικών στην συγκεκριμένη ερώτηση διαφέρει στατιστικά σημαντικά σε σχέση με αυτή των αντρών, κάτι που άλλωστε φαίνεται και από το γράφημα που ακολουθεί.

Γράφημα 4.2: Το πρόβλημα των ναρκωτικών σε κλίμακα 1-10

Στις τελευταίες δεκαετίες το πρόβλημα των ναρκωτικών κατά τη διάρκεια του τουρισμού μπορούμε να πούμε πως έχει επιδεινωθεί σημαντικά, καθώς ο αριθμός των χρηστών στις τουριστικές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ολοένα και αυξάνεται. Αυτή η άποψη βρίσκει σύμφωνους και τους Ευρωπαίους πολίτες οι οποίοι πιστεύουν ότι το πρόβλημα των ναρκωτικών καθώς και ο αντίκτυπος αυτού στην κοινωνία τα τρία έως πέντε τελευταία χρόνια χειροτερεύει τόσο στην τοπική κοινότητα όπου κατοικούν όσο και στην χώρα τους, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στον κόσμο. Το παρακάτω διάγραμμα μας δείχνει τα ποσοστά των τουριστών που απάντησαν στην συγκεκριμένη ερώτηση.

Γράφημα 4.3: Η πορεία του προβλήματος των ναρκωτικών τα τελευταία 3-5 χρόνια

Από το παραπάνω διάγραμμα παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι Ευρωπαίοι πιστεύουν ότι τα πράγματα χειροτέρευσαν ενώ είναι αρκετοί αυτοί που πιστεύουν ότι τα πράγματα δεν μεταβλήθηκαν ιδιαίτερα την τελευταία πενταετία. Ακόμη, είναι πολύ λίγοι αυτοί που θεωρούν ότι τα προβλήματα που προκύπτουν από την χρήση ναρκωτικών ουσιών κατά τη διάρκεια του τουρισμού μειώθηκαν το διάστημα αυτό.

Έτσι, από τα παραπάνω αποτελέσματα συμπεραίνουμε ότι πράγματι οι Ευρωπαίοι πιστεύουν ότι τα ναρκωτικά κατά τη διάρκεια των διακοπών είναι ένα πολύ σημαντικό πρόβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή και ολόκληρου του κόσμου και σίγουρα θα πρέπει να λυθεί. Στην περίπτωση όμως της επίλυσης του, το 65,9% των Ευρωπαίων πιστεύει πως το πρόβλημα αυτό πρέπει να λυθεί με κοινή Ευρωπαϊκή ή και παγκόσμια πολιτική, ποσοστό που εκτιμάται ότι είναι στατιστικά σημαντικά μεγαλύτερο του 60%. Έτσι, η κυρίαρχη γνώμη των πολιτών είναι ότι η λύση του προβλήματος των ναρκωτικών δεν μπορεί να δοθεί χωρίς συνεργασία. Ακόμη το ποσοστό αυτών που πιστεύουν ότι η λύση δεν μπορεί να δοθεί με συνεργασία των χωρών όσον αφορά την εισαγωγή της κάνναβης στα ευρωπαϊκά σύνορα αλλά χωρίς συνεργασία σε θέματα που αφορούν την χώρα ξεπερνά στατιστικά σημαντικά το 55%.

Η λύση όμως αυτή θα πρέπει να αντιμετωπίσει και το πρόβλημα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο εντοπίζεται κυρίως στην εκτεταμένη χρήση κάνναβης, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω. Η χρήση όμως του ναρκωτικού αυτού είναι απαγορευμένη σε όλες τις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά σε πολλά μέρη παρατηρήθηκε το φαινόμενο αυτή να πωλείται και να χρησιμοποιείται σε μικρές ποσότητες χωρίς κυρώσεις. Το εκτιμώμενο ποσοστό των ατόμων που πιστεύει ότι η κατάσταση αυτή είναι υποκριτική και πρέπει είτε να νομιμοποιηθεί η κατοχή και χρήση μικρών ποσοτήτων κάνναβης είτε να ενισχυθεί ο σχετικός νόμος είναι στατιστικά σημαντικά μεγαλύτερο του 70%.

Η κατάσταση αυτή που επικρατεί με την κάνναβη δημιουργεί στην κοινή γνώμη σε ποσοστό άνω του 45% την πεποίθηση ότι η επιβολή των νόμων σχετικά με τα πιο σκληρά ναρκωτικά καθίσταται δυσκολότερη. Έτσι, οι Ευρωπαίοι πιστεύουν σε ποσοστό στατιστικά σημαντικά μεγαλύτερο του 60% ότι πρέπει να ληφθούν μέτρα για να εμποτευτεί και να ελεγχθεί η παραγωγή και πώληση της κάνναβης. Η χρήση

όμως της κάνναβης δεν οδηγεί εύκολα σε χρήση πιο σκληρών ναρκωτικών ουσιών, σύμφωνα με το 65% των πολιτών, και έτσι δεν χρειάζεται να στοχεύσουμε στην μείωση της χρήσης αυτής. Ακόμη, το 64% των Ευρωπαίων πιστεύουν ότι η κατοχή και πώληση μικρών ποσοτήτων κάνναβης για προσωπική χρήση, σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα πρέπει να είναι νόμιμη. Επίσης, λιγότεροι από τους μισούς Ευρωπαίους πολίτες θα ένιωθαν ενοχλημένοι αν μάθαιναν ότι κάποιος μέλος της οικογένειάς τους ήταν χρήστης κάνναβης.

Από τα παραπάνω αποτελέσματα παρατηρούμε ότι οι Ευρωπαίοι πιστεύουν γενικά ότι η χρήση κάνναβης κατά τη διάρκεια του τουρισμού δεν πρέπει να είναι απαγορευμένη στην ευρωπαϊκή ένωση και ότι οι χρήστες κάνναβης δεν είναι απαραίτητο να διώκονται, όπως θα πρέπει να συμβαίνει για τους εμπόρους ναρκωτικών. Ακόμη, τρεις στους τέσσερις πολίτες πιστεύουν ότι τα ναρκωτικά είναι μέρος της κοινωνίας μας και θα πρέπει να υπάρξει μία πολιτική επανένταξης των χρηστών στην κοινωνία, δίνοντας τους την δυνατότητα να θεραπευτούν και να ζήσουν σαν υγιή μέλη της κοινωνίας. Σε αντιπαράθεση όμως με αυτό, περισσότεροι από τους μισούς Ευρωπαίους πιστεύουν ότι τα προβλήματα που δημιουργούνται από τα ναρκωτικά δεν είναι αναπόφευκτα, ενώ υπάρχουν πολλά πράγματα που μπορούν να γίνουν ώστε τα προβλήματα αυτά να λυθούν.

Έτσι, οι Ευρωπαίοι πολίτες φαίνεται να είναι συμφιλιωμένοι με το πρόβλημα των ναρκωτικών ιδίως κατά τις τουριστικές περιόδους και δεν δείχνουν ιδιαίτερα διατεθειμένοι να πληρώσουν παραπάνω φόρους για την βελτίωση του προβλήματος αυτού. Αυτό φαίνεται άλλωστε και από το κυκλικό διάγραμμα που ακολουθεί όπου και βλέπουμε ότι το ποσοστό αυτών που είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν μεγαλύτερη φορολογία είναι στατιστικά σημαντικά μικρότερο του 50%.

Γράφημα 4.4: Ναρκωτικά και φορολογία.

Ακόμη, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι τα αντίστοιχα ποσοστά διαφέρουν στατιστικά σημαντικά και ανά φύλο και ηλικία. Έτσι, οι γυναίκες είναι περισσότερο διατεθειμένες να πληρώσουν μεγαλύτερη φορολογία σε σχέση με τους άντρες ενώ τα άτομα ηλικίας 55 ετών και άνω είναι περισσότερο διατεθειμένα να έχουν επιβάρυνση στην φορολογία τους αν πρόκειται να βελτιωθεί το πρόβλημα των ναρκωτικών σε σχέση με τους νεότερους τους.

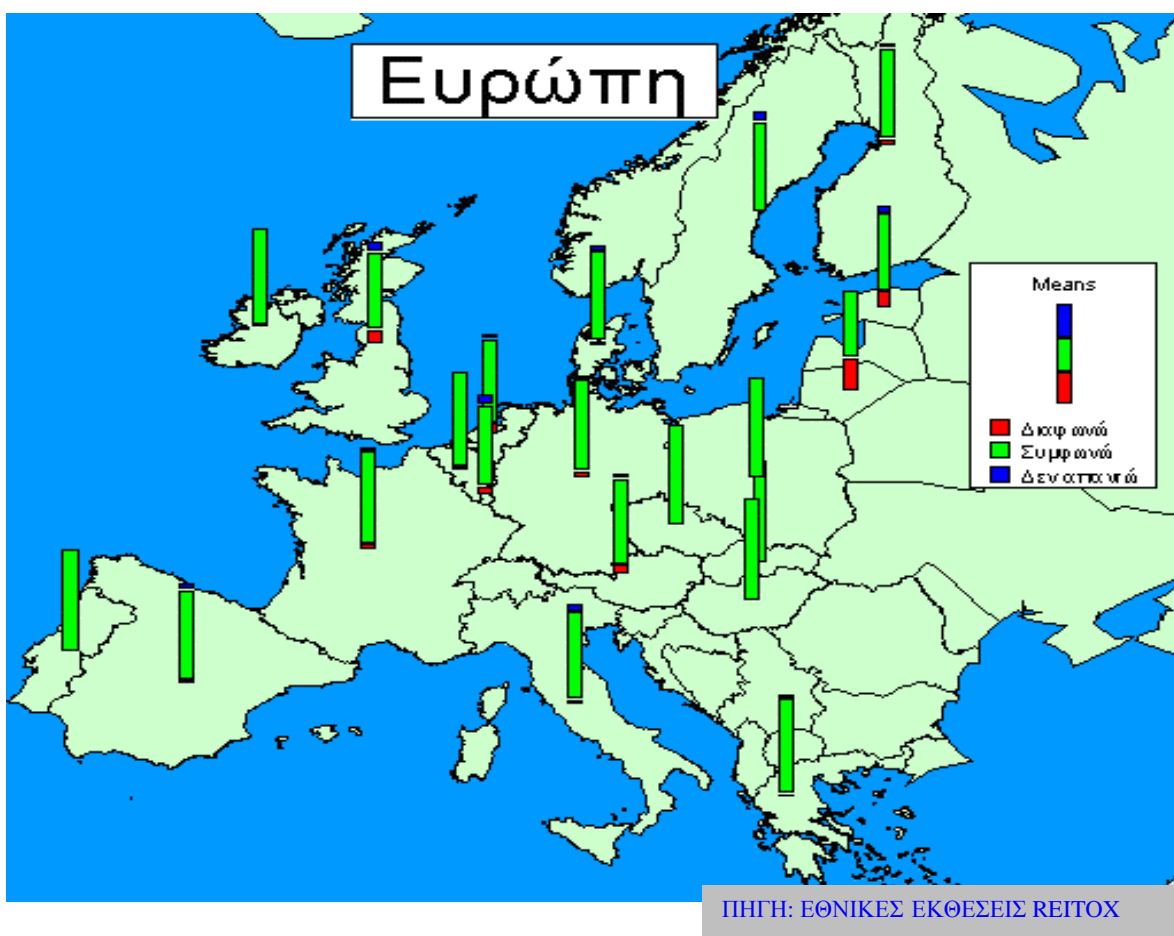
Έχοντας όμως ήδη καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι Ευρωπαίοι θεωρούν ότι τα ναρκωτικά αποτελούν ένα πολύ σημαντικό πρόβλημα στην Κοινότητα, μπορούμε να πούμε πως ένα ποσοστό της τάξης του 70% πιστεύει ότι οι έμποροι ναρκωτικών, οι οποίοι κερδίζουν πολλά χρήματα από την διακίνηση αυτή, είναι οι χειρότεροι εγκληματίες και θα πρέπει να αυξηθούν δραματικά οι ποινές για αυτούς. Το ίδιο όμως δεν θα πρέπει να συμβεί και με τους χρήστες ναρκωτικών ουσιών, όπως πιστεύει ένα ποσοστό μεγαλύτερο του 50%, οι οποίοι θα πρέπει να αντιμετωπισθούν σαν ασθενείς με βάση τα επιστημονικά επιτεύγματα και την έρευνα στον τομέα αυτό. Αναμενόμενο λοιπόν είναι και το γεγονός ότι λιγότεροι από το 35% των πολιτών πιστεύουν ότι οι ναρκομανείς έχουν οι ίδιοι κάνει τις επιλογές τους και θα πρέπει μόνοι να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες αυτών των επιλογών.

Έτσι, βλέπουμε ότι οι Ευρωπαίοι είναι ιδιαίτερος αυστηροί σε θέματα σχετικά με την ποινική ρήτρα που πρέπει να επιβληθεί στους εμπόρους, ενώ είναι ευαίσθητοι απέναντι σε άτομα όπως οι χρήστες ναρκωτικών ουσιών. Είναι λοιπόν αναμενόμενο ένα ποσοστό άνω του 60% να πιστεύει ότι αν οι ποινές κατά των χρηστών, εμπόρων και διακινητών ναρκωτικών ουσιών αυξάνονται, τότε θα είχαμε σημαντική μείωση των ατόμων που είναι εθισμένα σε ναρκωτικές ουσίες. Ακόμη, πάνω από το 60% των Ευρωπαίων θεωρούν ότι θα πρέπει να επιβληθούν ποινές σε όσες χώρες δεν προσπαθούν να σταματήσουν την εγχώρια παραγωγή ναρκωτικών ουσιών και να περιορίσουν την διακίνησή αυτών εντός των συνόρων τους.

Στο σημείο αυτό θα ήταν ενδιαφέρον να παρατηρήσουμε ότι ένα ποσοστό μεγαλύτερο του 85% πιστεύει πως οι χώρες των οποίων οι τουρίστες χρησιμοποιούν ναρκωτικές ουσίες θα πρέπει να επενδύσουν χρήματα σε ενημέρωση των τουριστών, με σκοπό να αποφευχθεί η χρήση ναρκωτικών ουσιών. Θα ήταν όμως ενδιαφέρον να δούμε το παρακάτω γράφημα, το οποίο

δείχνει τις απαντήσεις των πολιτών στην ερώτηση που σχετίζεται με την επένδυση χρημάτων σε εκστρατείες πολιτικής κατά των ναρκωτικών σε τουριστικούς προορισμούς της Ευρώπης. Στο διάγραμμα βλέπουμε ότι οι περισσότεροι πολίτες, ανεξαρτήτων χωρών, πιστεύουν ότι μία τέτοια πολιτική θα αποδώσει καρπούς και θα οδηγήσει σε μείωση της χρήσης ναρκωτικών ουσιών.

Γράφημα 4.5: Επένδυση χρημάτων σε εκστρατείες κατά των ναρκωτικών σε τουριστικούς προορισμούς.

Η θεραπεία όμως του προβλήματος των ναρκωτικών κατά τη διάρκεια του τουρισμού, όπως και κάθε άλλου προβλήματος, μπορεί να λυθεί μόνο με την πρόληψη. Σύμφωνα με το 38,4% των Ευρωπαίων, η καλύτερη στρατηγική επίλυσης του προβλήματος βρίσκεται στον συνδυασμό της μείωσης της προσφοράς και της ζήτησης, ενώ μεγάλο είναι και το ποσοστό που πιστεύει ότι η βέλτιστη λύση είναι ο νομικός έλεγχος, αντίστοιχος με αυτόν των φαρμάκων. Τα

αποτελέσματα φαίνονται και στο διάγραμμα που ακολουθεί, όπου παρουσιάζονται οι διάφορες στρατηγικές επίλυσης καθώς και τα ποσοστά των πολιτών που πιστεύουν ότι η συγκεκριμένη στρατηγική αποτελεί την καλύτερη λύση

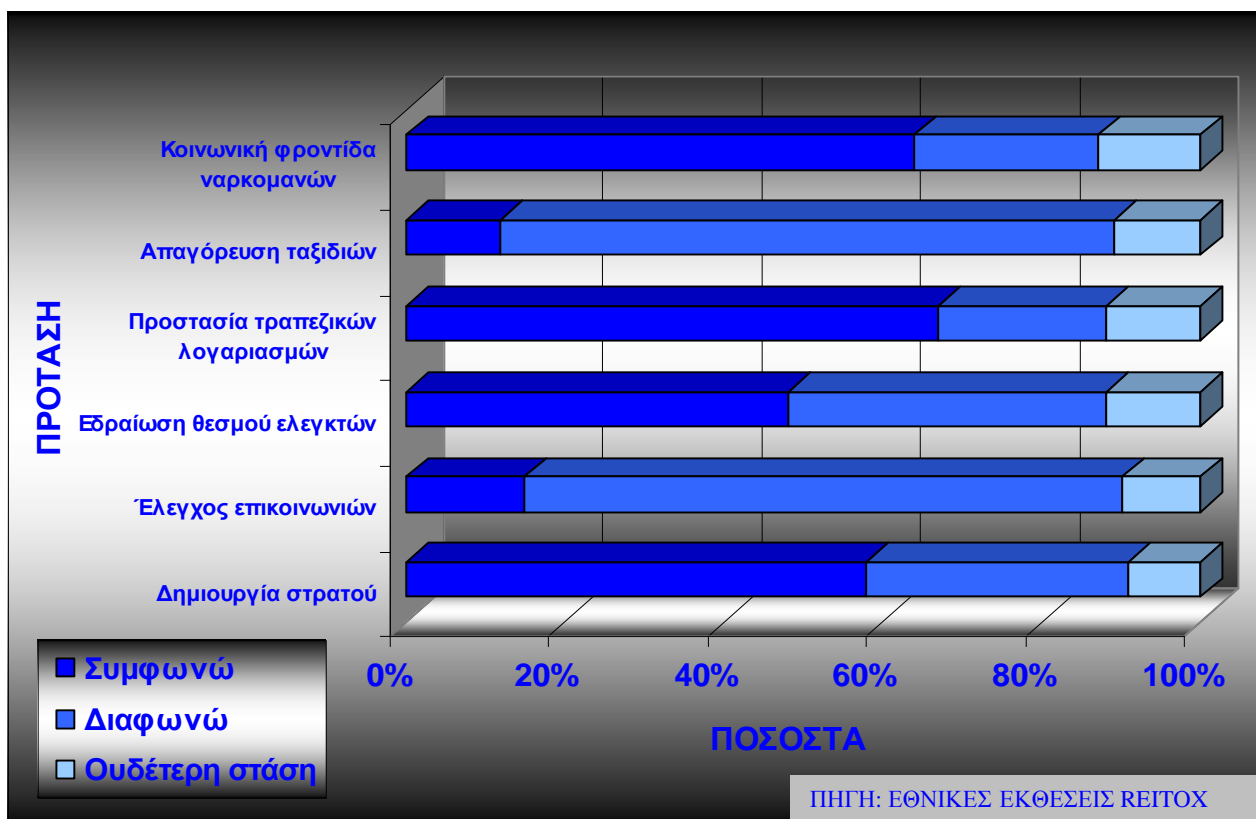
Γράφημα 4.6: Στρατηγικές επίλυσης του προβλήματος των ναρκωτικών

με σκοπό όμως την αντιμετώπιση της μάστιγας των ναρκωτικών, κατά τη διάρκεια του τουρισμού προτάθηκαν και ορισμένες άλλες λύσεις. σαν πρώτη προσέγγιση προτάθηκε η οργάνωση στρατιωτικών δυνάμεων, κάτω από την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών, για να ερευνήσουν και να πατάξουν το οργανωμένο έγκλημα. Μία δεύτερη προσέγγιση είναι ο έλεγχος των τηλεφωνικών κλίσεων, του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου καθώς και άλλων μορφών επικοινωνίας με σκοπό να εντοπιστούν οι δράστες, έστω και αν παραβιαστεί η προσωπική ζωή του ατόμου. Ένα τρίτο μέτρο που μπορεί να ληφθεί είναι η εδραίωση μονάδας επιθεώρησης παγκόσμιας εμβέλειας, τα μέλη της οποίας θα εντοπίζουν και θα δίδουν κυρώσεις σε όσους διακινούν ναρκωτικές ουσίες. Ακόμη, προτάθηκε να μην διατηρείται η μυστικότητα σε τραπεζικούς λογαριασμούς, με σκοπό να αποφευχθεί η έλλειψη διαφάνειας σε ορισμένα άτομα. Επίσης, προτάθηκε οι κυβερνήσεις των διάφορων χωρών να αποτρέψουν τους πολίτες τους να ταξιδεύουν σε χώρες όπου υπάρχει έντονο πρόβλημα με τα ναρκωτικά. Τέλος, προτάθηκε να πάψουν οι χρήστες ναρκωτικών ουσιών να θεωρούνται εγκληματίες και να διώκονται ποινικά, αλλά να θεωρούνται άτομα που χρήζουν ιατρικής και κοινωνικής φροντίδας και

προστασίας. Σύμφωνα με την άποψη των πολιτών, σχηματίσαμε το ραβδόγραμμα που ακολουθεί, το οποίο δείχνει κατά πόσον οι πολίτες συμφωνούν ή διαφωνούν με κάθε πρόταση.

Γράφημα 4.7: Οι προτάσεις για την καταπολέμηση του προβλήματος των ναρκωτικών

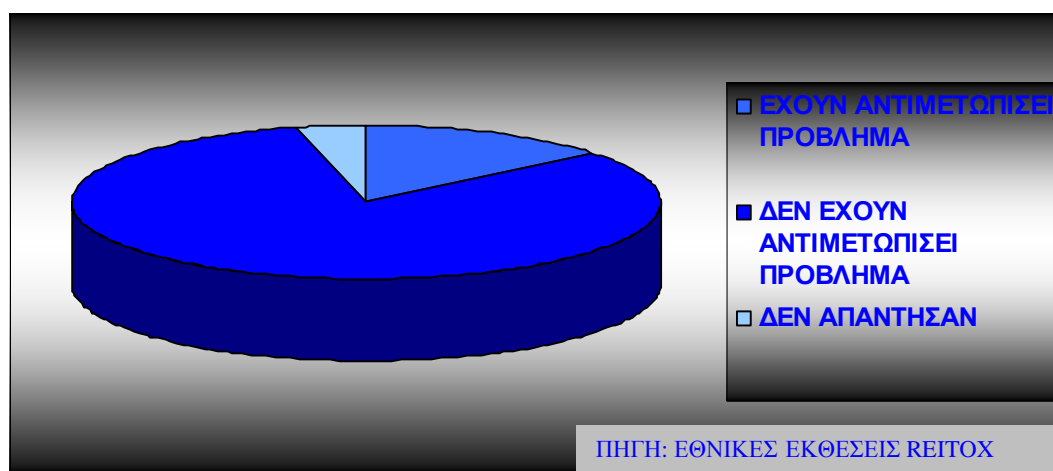
Από το παραπάνω διάγραμμα παρατηρούμε ότι ως βέλτιστη λύση θεωρείται η κοινωνική φροντίδα των ναρκομανών, με ποσοστό διαφωνίας στατιστικά σημαντικά μικρότερο του 25%. Ακόμη, ένα ποσοστό μεγαλύτερο του 70% θεωρεί ότι οι τραπεζικοί λογαριασμοί πρέπει να είναι απόρρητοι έστω και αν με αυτό τον τρόπο δεν ικανοποιείται το δημόσιο συμφέρον. Ακόμη αξίζει να σημειωθεί ότι ένα ποσοστό μεγαλύτερο του 75% θεωρεί ότι και οι τηλεπικοινωνίες πρέπει να είναι απόρρητες, ενώ η απαγόρευση των ταξιδιών σε χώρες με έξαρση των ναρκωτικών βρίσκει αντίθετο ένα ποσοστό άνω του 70% του πληθυσμού. Τέλος, η δημιουργία

στρατού όπως και η εδραίωση σώματος επιθεωρητών, όπως αυτοί στο Ιράκ, βρίσκει σύμφωνους περισσότερους από τους μισούς Ευρωπαίους.

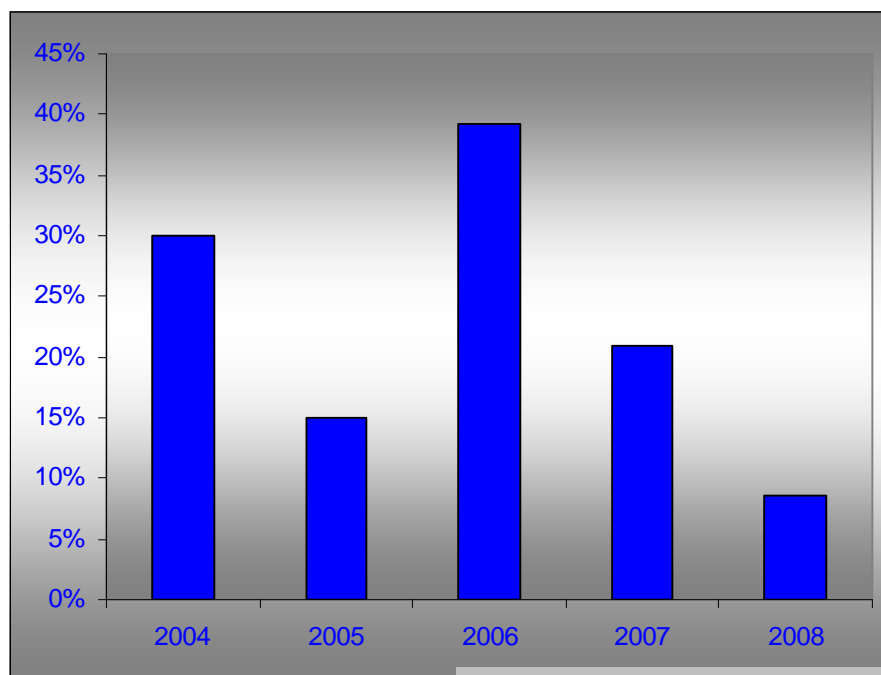
Έχοντας λοιπόν ελέγξει και αξιολογήσει τις διάφορες προσεγγίσεις για την λύση του προβλήματος των ναρκωτικών, θεωρούμε ότι είναι πολύ σημαντικό να ελέγξουμε και πόσοι από τους Ευρωπαίους πολίτες είχαν αντιμετωπίσει ποτέ οι ίδιοι ή κάποιο μέλος του στενού οικογενειακού τους περιβάλλοντος σημαντικό πρόβλημα λόγω χρήσης ναρκωτικών ουσιών κατά τη διάρκεια των διακοπών τους το αποτέλεσμα που προέκυψε είναι ότι ένα ποσοστό μεγαλύτερο του 80% των Ευρωπαίων δεν έχουν αντιμετωπίσει ποτέ ένα σημαντικό πρόβλημα που να οφείλεται στην χρήση ναρκωτικών κατά την περίοδο αυτή, όπως φαίνεται και από το κυκλικό διάγραμμα που ακολουθεί.

Γράφημα 4.8: το ποσοστό των πολιτών που έχουν αντιμετωπίσει πρόβλημα ναρκωτικών κατά τη διάρκεια των διακοπών τους

Όπως παρατηρούμε υπάρχει μια έξαρση του φαινομένου χρήσης ναρκωτικών κατά το 2006 ενώ μετά το 2007 το ποσοστό μειώνετε λόγω της λήψης μέτρων που έχουν παρθεί ανά χώρα για την εξάλειψη του φαινομένου

Γράφημα 4.9: Αύξηση χρήσης ναρκωτικών κατά τη διάρκεια των διακοπών ανά έτος

ΠΗΓΗ: ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ REITOX

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

5.1 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σημαντικότερο μέσο μεταφοράς ιδεών αλλά και γνώσης του τρόπου ζωής ενός συγκεκριμένου κράτους, από τον τουρισμό δεν υπάρχει. Αυτός είναι εκείνος που ανανεώνει την ιδεολογία των ατόμων, σε θέματα κοινωνικά, πολιτικά και οικονομικά. Επισημαίνει τα τρωτά ενός συστήματος και εξαναγκάζει τις χώρες στο να οργανώσουν καλύτερα τη ζωή τους. Είναι το σημαντικότερο μέσο για να κατανοηθεί η ιδιοσυγκρασία ενός λαού, η ιδιαίτερη μορφή της ζωής του και επιτρέπει τις συγκρίσεις, με αποτέλεσμα και το άτομο να διαμορφώνει μια ιδέα για το πως ζει ο ίδιος ή και οι άλλοι. Να απαιτεί τη βελτίωση των τρόπων ζωής του, να αγωνίζεται για το καλύτερο και να κατανοεί τη σημασία της αμοιβαιότητας στις σχέσεις μεταξύ ατόμων και λαών. Έτσι προωθεί τη συναδέλφωση, την αλληλοκατανόηση και κατά συνέπεια την παγκόσμια ειρήνη.

Ακόμη, ο τουρισμός καταφέρνει να τονώσει την εθνική οικονομία και πολλές φορές οδηγεί οικονομικές δυνάμεις και οργανισμούς στο να αναλάβουν επιχειρησιακή δράση σε άλλους χώρους. Καταφέρνει να προσθέσει συνάλλαγμα στα ταμεία. Εξαιτίας του, ζωντανεύουν ακόμη και καταδικασμένες περιοχές. Ο κόσμος εκπολιτίζεται, παύει να είναι συντηρητικός, αφομοιώνει στοιχεία του πολιτισμού μιας χώρας και ωφελείται, ιδιαίτερα αν αυτή η χώρα είναι τεχνολογικά και οικονομικά αναπτυγμένη.

Επειδή είναι τόσες οι ωφέλειες από τον τουρισμό, πολλοί δεν βλέπουν τις βλαβερές, που όντως υπάρχουν και συχνά κάνουν μεγάλο κακό. Μπορεί ο τουρισμός να ανανεώνει τον οργανισμό, αλλά δημιουργεί προβλήματα στο ήθος, στο χαρακτήρα. Το άτομο, όταν δεν είναι καλλιεργημένο, χάνει την επαφή με την πολιτιστική του κληρονομιά και δημιουργεί προβλήματα στον ίδιο και στους άλλους στο όνομα του εκμοντερνισμού. Μεταφέρονται νέοι τρόποι σκέψης και ομιλίας, που καταστρέφουν το δεσμό με την

παράδοση και αρκετές φορές οδηγούν το άτομο να αποστρέφεται την υπηκοότητα του.

Με τον τουρισμό, όταν δεν είναι ποιοτικός, αλλά ποσοτικός, μπορεί να ρέει άφθονο συνάλλαγμα στη χώρα, αλλά αναπτύσσει και ένα πνεύμα δυσπιστίας των ντόπιων στη ζωή τους και στην οργάνωση της χώρας τους. Τέλος, τα ναρκωτικά σαν βασικότερο μέσο μεταφοράς τους, έχουν τον τουρισμό.

Έχοντας λοιπόν κατανοήσει τι πραγματικά σημαίνει τουρισμός και πραγματοποιήσει τους παραπάνω ελέγχου καταλήγουμε στα εξής συμπεράσματα:

- Οι Ευρωπαίοι πολίτες θεωρούν σημαντικό πρόβλημα την χρήση ναρκωτικών ουσιών κατά τη διάρκεια των διακοπών τους, ενώ οι γυναίκες πιστεύουν ότι το πρόβλημα αυτό είναι σημαντικότερο σε σχέση με τους άντρες. Αυτό αφορά κυρίως την συμπεριφορά που αποκτούν οι άντρες όταν είναι υπό την επήρεια ουσιών. Η επιθετικότητά τους αυξάνεται και συνήθως ο γυναικείος πληθυσμός γίνεται στόχος σεξουαλικής παρενόχλησης από τουρίστες όπου δεν έχουν συναίσθηση της συμπεριφοράς τους.
- Το πρόβλημα των ναρκωτικών καθώς και το αντίκτυπο που έχει στην κοινωνία έχει επιδεινωθεί τα τελευταία τρία έως πέντε χρόνια, αλλά λιγότεροι από τους μισούς Ευρωπαίους είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν περισσότερους φόρους για αντιναρκωτικές εκστρατείες εφόσον κάποιος από τους ερωτηθέντες δε το θεωρούν δίκαιο ή ακόμα και αναγκαίο. Ζητούνται από τους συγκεκριμένους μέτρα πρόληψης και προστασία από την αστυνομία όπου είναι μέσα στα καθήκοντά της
  - Η κοινή γνώμη, όσον αφορά την επίλυση του συγκεκριμένου προβλήματος, στρέφεται κυρίως προς την κατεύθυνση της εδραίωσης κοινής αντιναρκωτικής πολιτικής, ενώ θεωρούν ότι η βέλτιστη λύση είναι η επαρκής και έγκαιρη πληροφόρηση των τουριστών, η πρόληψη και η μείωση της διαθεσιμότητας καθώς και

ο έλεγχος της διακίνησης των ναρκωτικών ουσιών και της κάνναβης με νομικά μέσα. Ακόμη, καρποφόρα θεωρείται και η προσέγγιση που σχετίζεται με την επιβολή κυρώσεων στις χώρες που δεν προσπαθούν να σταματήσουν την εγχώρια παραγωγή και διακίνηση τέτοιων ουσιών ιδίως κατά τις τουριστικές περιόδους .

- Άλλη προσέγγιση θεωρείται η επιβολή ισχυρών ποινών στους εμπόρους ναρκωτικών, η δημιουργία στρατιωτικού σώματος ή σώματος επιθεωρητών, υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών, που θα οδηγήσει σε μείωση του αριθμού των ναρκομανών.
- Δυσφορία παρουσιάζεται στην πρόταση σχετικά με το έλεγχο των επικοινωνιών, των τραπεζικών λογαριασμών και την απαγόρευση των ταξιδιών σε χώρες που υπάρχει έντονη έξαρση του προβλήματος. Η ασυνεννοησία και η γραφειοκρατία είναι αρκετή ώστε να μην γίνονται έγκαιρα αντιληπτές οι ύποπτες κινήσεις,
- Η παρούσα κατάσταση, όσον αφορά την χρήση κάνναβης θεωρείται υποκριτική και προτείνεται να νομιμοποιηθεί η προσωπική χρήση κάνναβης και όχι να ισχυροποιηθούν οι νόμοι περί κάνναβης. Η ουσία αυτή δεν θεωρείται ότι μπορεί να οδηγήσει εύκολα σε χρήση ισχυρότερων ουσιών. Υπάρχουν βέβαια και αντιδράσεις σε πολλές από τις ευρωπαϊκές χώρες για τη νομιμοποίηση της συγκεκριμένης ουσίας όπου υποστηρίζουν αντίθετες ή ακόμα και ριζοσπαστικές απόψεις:

«Πρέπει να είμαστε καθαροί ότι δεν είναι η ίδια η ουσία από μόνη της, δηλαδή η μαριχουάνα, που οδηγά στον εθισμό και ίσως στη συνέχεια στην χρήση πιο επικίνδυνων ουσιών. Είναι οι ίδιες οι κοινωνικές πιέσεις που σπρώχνουν ένα χρήστη να καταφεύγει συστηματικά στο κάπνισμα χασίς και να αποζητά όλο και πιο παραισθησιογόνες ουσίες, όπως ηρωίνη κλπ στην προσπάθεια να "πετάξει" πάνω από τα αδιέξοδα του. Εκατομμύρια νεολαίοι σ' ολο τον κόσμο καπνίζουν για την ευχαρίστηση τους ή για να ξεφύγουν από την εξαντλητική ρουτίνα της ζωής χωρίς να καταλήγουν σε "ναρκομανείς."»

- Τα ναρκωτικά θεωρούνται μέρος της κοινωνίας και ως βέλτιστη προσέγγιση θεωρείται η προσπάθεια επανένταξης των ατόμων που

είναι χρήστες ναρκωτικών ουσιών, οι οποίοι και θεωρούνται άτομα που χρήσουν ιατρικής περίθαλψης και κοινωνικής φροντίδας. Η επανένταξη αυτών των ατόμων θα πρέπει να γίνεται ομαλά για αποφυγή δημιουργίας ανασφάλειας στους υπόλοιπους πολίτες.

- Οι οκτώ στους δέκα Ευρωπαίους δεν έχουν αντιμετωπίσει ποτέ πρόβλημα που να σχετίζεται με τα ναρκωτικά κατά τη διάρκεια των διακοπών τους, ενώ λιγότεροι από τους μισούς θεωρούν ότι θα ένιωθαν ενόχληση αν κάποιο μέλος της οικογένειάς τους ήταν τακτικός χρήστης κάνναβης.

Περίπου 3,5 εκατομμύρια νεαροί Ευρωπαίοι (15–34 ετών) έκαναν χρήση κοκαΐνης κατά το τελευταίο έτος, και 1,5 εκατομμύριο κατά τον τελευταίο μήνα. Επτά χώρες αναφέρουν σε πρόσφατες έρευνες (2005–07) ανοδική τάση στη χρήση κατά το τελευταίο έτος. Σε χώρες με υψηλή επικράτηση όπως η Δανία, η Ισπανία, η Ιρλανδία, η Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο, τα ποσοστά επικράτησης κατά το τελευταίο έτος μεταξύ των νεαρών ενηλίκων κυμαίνονται μεταξύ 3 % έως 5,5 % περίπου. Ομοίως, συνεχίζεται η αύξηση των αιτήσεων θεραπείας όσον αφορά προβλήματα που σχετίζονται με την κοκαΐνη. Μεταξύ των ετών 2002 και 2006, ο αριθμός νέων αιτήσεων στην Ευρώπη για τη συγκεκριμένη θεραπεία αυξήθηκε από περίπου 13.000 σε σχεδόν 30.000.

Το 2006 καταγράφηκαν από το **EKHN** περίπου 500 θάνατοι που συνδέονται με την κοκαΐνη. Στις περισσότερες χώρες της ΕΕ, η χρήση απιοειδών κατά τη διάρκεια των διακοπών υπολογίζεται μεταξύ 50% και 80% όλων των αιτήσεων θεραπείας. Κάθε χρόνο καταγράφονται τουλάχιστον 7.000 έως 8.000 θάνατοι οφειλόμενοι στα ναρκωτικά, με την υπερβολική δόση ναρκωτικών να αποτελεί μία από τις κύριες αιτίες θανάτου μεταξύ των νέων στην Ευρώπη. Περίπου το 80 % των θανατηφόρων λήψεων υπερβολικής δόσης αφορά στη χρήση απιοειδών, ενώ η ενέσιμη χρήση των εν λόγω ναρκωτικών αποτελεί κύριο παράγοντα εξάπλωσης των λοιμωδών νοσημάτων που συνδέονται με τα ναρκωτικά.

Εκτιμάται ότι περίπου 3.000 νέες περιπτώσεις HIV, που συνδέονται με τα ναρκωτικά, εμφανίζονται κάθε χρόνο στην Ευρώπη, ενώ οι διάφορες χώρες

αναφέρουν ότι συνήθως πάνω από το 40% των χρηστών ενέσιμων ναρκωτικών μολύνονται με HCV (ιός ηπατίτιδας C). Η θεραπεία υποκατάστασης για τη χρήση απιοειδών είναι τώρα διαθέσιμη σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, την Κροατία και τη Νορβηγία, και κάθε χρόνο υποβάλλονται σε αυτήν περίπου 600.000 χρήστες απιοειδών. Δεν είναι ανάγκη κάποιος να είναι ειδικός στην στατιστική για να καταλάβει ότι υπάρχει συνέχεια εξέλιξη του φαινομένου.

Εάν μέσα από τα στατιστικά στοιχεία μπορούμε να βγάλουμε κάποια συμπεράσματα η χρήση και η διακίνηση ακατέργαστης κάνναβης εμφανίζεται σταθερή, ενώ της ηρωίνης έχει αυξηθεί σημαντικά και δυστυχώς αυτό είναι το πρόβλημα.

Για όλους τους παραπάνω λόγους, κάθε χώρα πρέπει να ασκεί κάποιον έλεγχο στο τουριστικό ρεύμα και να προσέχει ώστε η οργάνωση και η ανταπόκριση στις απαιτήσεις του τουρισμού να μην γίνεται σε βάρος της ποιότητας της ζωής του λαού της.

Η μάχη με το θάνατο δεν μπορεί να έχει τουριστικό χαρακτήρα. Η αγωνία, η απόγνωση, ο ανείπωτος πόνος της μάνας που περιμένει το θάνατο του παιδιού της, δε χωράει ούτε λόγια, ούτε χαιρετισμούς, ούτε παρουσίες υψηλών προσώπων σε συνάξεις που επιβάλλει το πρωτόκολλο και η ψηφοθηρική ανάγκη του συστήματος. Τριακόσιες εξήντα πέντε πρέπει να είναι οι μέρες κατά των ναρκωτικών, με μια και μοναδική απαίτηση ζωής. Απαίτηση η κατάργηση και η ανατροπή των αιτιών που παράγουν το πρόβλημα όσο μεγάλο κι αν είναι το οικονομικό κόστος.

Η τουριστική περίοδος είναι για όλους μια περίοδος χαλάρωσης και ηρεμίας μακριά απ' το άγχος της καθημερινότητας. Η ενημέρωση κατά των ναρκωτικών και η πρόληψη από την πολιτεία είναι η λύση.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Atkinson, P., A. Coffey, and S. Delamont 2003 How do You Know if Your Informant is Telling the Truth? . In Key Themes in Qualitative Research, P. Atkinson, A. Coffey and S. Delamont, eds.,pp. 119–140. Walnut Creek: Altamira.

Atraf2003 Atraf.co.il <<http://www.atraf.co.il>> (October 2003).

Beck, U.1992 Risk Society: Toward a New Modernity. London: Sage.

1994 Reinvention of Politics: Toward a Theory of Reflexive Modernization. In Reflexive Modernization: Politics, Tradition and Aesthetics in the Modern Social Order, U. Beck, A. Giddens and S. Lash, eds., pp. 1–55. Cambridge: Polity Press.

1995 Ecological Politics in the Age of Risk. Cambridge: Polity Press.

Bellis, M., G. Hale, A. Bennett, M. Chaudry, and M. Kilfoyle 2000 Ibiza Uncovered: Changes in Substance Use and Sexual Behaviour Amongst Young People Visiting an International Night-Life Resort.

International Journal of Drug Policy 11:235–244.

BGU 2003 The student site of Ben-Gurion University <http://www.bgu.co.il> (October 2003).

Carr, N. 2002 The Tourism-Leisure Behavioral Continuum. Annals of Tourism Research 29:972–986.

Clark, N., and S. Clift 1994 A Survey of Student Health and Risk Behavior on Holidays Abroad. Travel, Lifestyles and Health Working Paper No 3. Centre for Health Education and Research and Centre for Tourism Studies. Canterbury: Christ Church College.

Cohen, E. 1972 Toward a Sociology of International Tourism. *Social Research* 39(1):164–182. 1973 Nomads from Affluence: Notes on the Phenomenon of Drifter-Tourism. *International Journal of Comparative Sociology* 14(1–2):89–103.

Critcher, C. 2000 “Still Raving’’: Social Reaction to Ecstasy. *Leisure Studies* 19(3):145– 162.

de Rios, M. 1994 Drug Tourism in the Amazon: Why Westerners are Desperate to Find the Vanishing Primate. *Omni* 16:6–9.

Elias, N. 1994 *The Civilizing Process. The History of Manners and State Formation and Civilization*. Oxford: Blackwell.

Elsrud, T. 2001 Risk Creation in Traveling: Backpacker Adventure Narration. *Annals of Tourism Research* 28:597–617.

Erowid 2002 An online library of information about psychoactive plants, chemicals, and related topics <<http://www.erowid.org>> (January 2002).

Ewert, A. 1989 *Outdoor Adventure Pursuits: Foundation, Models and Theories*. Columbus: Publishing Horizons.

Featherstone, M. 1998 *Consumer Culture and Postmodernism*. London: Sage.

Fischer, R. 1993 Why and How did Mystical Rapture Become Extinct?: The Story of its Glory and Postmodern Demise. *Social Neuroscience Bulletin* 6(3):38–39.

Giddens, A. 1990 *The Consequences of Modernity*. Cambridge: Polity Press. 1994 Living in a Post-Traditional Society. In *Reflexive Modernization: Politics, Tradition and Aesthetics in the Modern Social Order*, U. Beck, A. Giddens and S. Lash, eds., pp. 56–109. Cambridge: Polity Press. 1998 *Risk Society: The Context*

of the British Politics. In *The Politics of Risk Society*, J. Franklin, ed., pp. 23–34. Cambridge: Polity Press.

Glazer, B., and A. Strauss 1967 *The Discovery of Grounded Theory. Strategies for Qualitative Research*. Chicago: Aldine.

Goffman, E. 1963 *Stigma: Notes on the Management of Spoiled Identity*. Englewood Cliffs: Prentice-Hall. 1967 *Interaction Ritual: Essay on Face to Face Behavior*. Garden City: Anchor.

Hunter-Jones, P. 2004 Young People, Holiday-Taking and Cancer: An Exploratory Analysis. *Tourism Management* 25:249–258.

Hyde, K., and R. Lawson 2003 The Nature of Independent Travel. *Journal of Travel Research* 42:13–23.

Hqamsterdam 2003 Hqamsterdam <<http://www.Hqamsterdam.nl>> (October 2003).

IADA 2003 The official site of the Israel Anti-Drug Authority <<http://www.antidrugs.gov.il>> (October 2003).

Interpol 2003 The official site of the International Criminal Police Organization <<http://www.interpol.net>> (October 2003).

IOL 2003 Israel On Line <<http://www.iol.co.il>> (October 2003).

Jeong, S., and C. Santos 2004 Cultural Politics and Contested Place Identity. *Annals of Tourism Research* 31:640–656.

Josiam, B., P. Hobson, U. Dietrich, and G. Smeaton 1998 An Analysis of the Sexual, Alcohol and Drug Related Behavioral Patterns of Students on Spring Break. *Tourism Management* 19:501–513.

Kohphangan, 2003 The original website of Koh Phangan <http://www.kohphangan.com> (October 2003).

Korf, D. 1995 Dutch Treat. Formal Control and Illicit Drug Use in the Netherlands. Amsterdam: Thesis Publishers. 2002 Dutch Coffee Shops and Trends in Cannabis Use. *Addictive Behaviors* 27:851–866.

Lametayel 2003 An Israeli tourism portal <www.lametayel.com> (October 2003).

Lepp, A., and H. Gibson 2003 Tourist Roles, Perceived Risk and International Tourism. *Annals of Tourism Research* 30:606–624.

Lupton, D. 1999 *Risk*. London: Routledge.

Lupton, D., and B. Tulloch 2002 “Life Would be Pretty Dull Without Risk”: Voluntary Risk-Taking and its Pleasure. *Health, Risk and Society* 4(2):113–124.

MacCannell, D. 1973 Staged Authenticity: Arrangements of Social Space in Tourist Settings. *American Sociological Review* 79:589–603.

Oppermann, M. 1999 Sex Tourism. *Annals of Tourism Research* 26:251–266.

Parker, H., J. Alridge, and F. Measham 1998 *Illegal Leisure: The Normalization of Adolescent Recreational Drug Use*. London: Routledge.

URIELY AND BELHASSEN 357 2005 Risk and Responsibility in Tourism: Promoting Sun-Safety. *Tourism Management* 26:399–408.

Poon, A., and E. Adams 2000 How the British Will Travel 2005. Bielefeld: Tourism Intelligence International.

Redmon, D. 2003 Playful Deviance as an Urban Leisure Activity: Secret Selves, Self- Validation and Entertaining Performance. *Deviant Behavior* 24(1):27–51.

Riessman, C. 1993 *Narrative Analysis*. Newbury Park: Sage.

National Institute on Drug Abuse
Κοΐνης Αριστοτέλης Ψυχολόγος-Επ. Στέλεχος Κ.Π. «Δίολκος»